DE LEMNISCAAT KRANT 8

najaar 1996

nr 39

IN DIT NUMMER:

- **het nieuwe jeugdboek van Anke de Vries**
- **een première**
- ***Lees dit niet***
- **voorbeschouwing Kinderboekenweek**

Bloedgeld

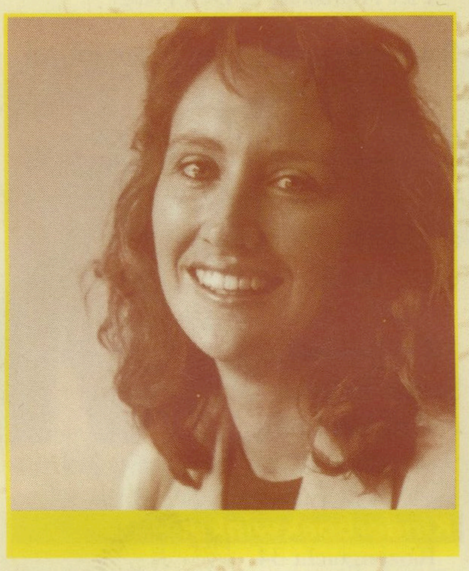

SIMONE VAN DER VLUGT

NIEUW BOEK:

Haar tweede boek is uit! *Bloedgeld* heet het, en het gaat over een jongen die vanuit het 'rasphuis', ofte wel de gevangenis of het heropvoedingsgesticht, min of meer gedwongen wordt om aan te monsteren op een schip dat naar Indië gaat.
En wat hij daar aan boord meemaakt is nog erger dan de toestand in het rasphuis.
Om je vast wat te laten proeven van dit nieuwe boek van Simone van der Vlugt vind je in deze krant een stukje uit het boek. Over de rest kunnen we kort zijn. Het is erg spannend, tot op de allerlaatste bladzijde!
Op de Uitmarkt in Amsterdam zat Simone van de Vlugt achter een paar stapels van haar boek 'De Amulet' te signeren. Boeldgeld was toen nog niet verschenen. Zij lijkt zich al aardig thuis te voelen in haar rol als jeugdboekenschrijfster. Dat mag ook wel, want haar debuut is verre van onopgemerkt gebleven. Voor zover wij hebben kunnen nagaan is er niet eerder een schrijver of schrijfster getipt door de Kinderjury met een debuut (!) Nu heksenboeken in de belangstelling staan tijdens de Kinderboekenweek zal *'de Amulet'* wel weer de nodige aandacht krijgen.
Wisten jullie dat Simone van der Vlugt haar boek eerst *'Heksenkind'* had willen noemen? Helaas was er al een boek dat zo heette. Hoe is het om zomaar ineens een redelijk bekende schrijfster te zijn? Deze vraag brandde op onze lippen. Het antwoord van Simone en een verslag van het gesprek dat we met haar hadden vind je in de volgende krant.

ANDERS ZIJN

Het thema van deze krant is 'Anders zijn'. Wie voelt zich niet vaak anders? Dat kan omdat je voor anderen zichtbaar anders bent, door je huidskleur, door een handicap, een beugel, een bril. Het kan ook zijn dat niemand zomaar iets aan je ziet, maar dat je je anders voelt door dingen die je hebt meegemaakt, of omdat je de dingen anders beleeft dan een ander.
Soms voel je je daardoor misschien eenzaam, maar dat hoeft niet. Er zijn ook een heleboel mensen die er een kick van krijgen dat ze anders zijn of zich anders voelen.
Voor sommigen is dat een bron van inspiratie; bijvoorbeeld voor sommige kunstenaars.
Wij wilden voor dit nummer graag een interview maken met de makers en de verkopers van DE STRAATKRANT in Rotterdam. Dat lukte helaas niet op tijd, dus dat interview verschijnt in de volgende krant.
Voor wie niet weet wat DE STRAATKRANT is: dat is een krant met plaatselijk nieuws die door daklozen wordt verkocht. Van de twee gulden die hij kost, is er één voor de verkoper; met de rest van de opbrengst wordt de krant gemaakt.
In de steden waar hij wordt verkocht is het een groot succes.

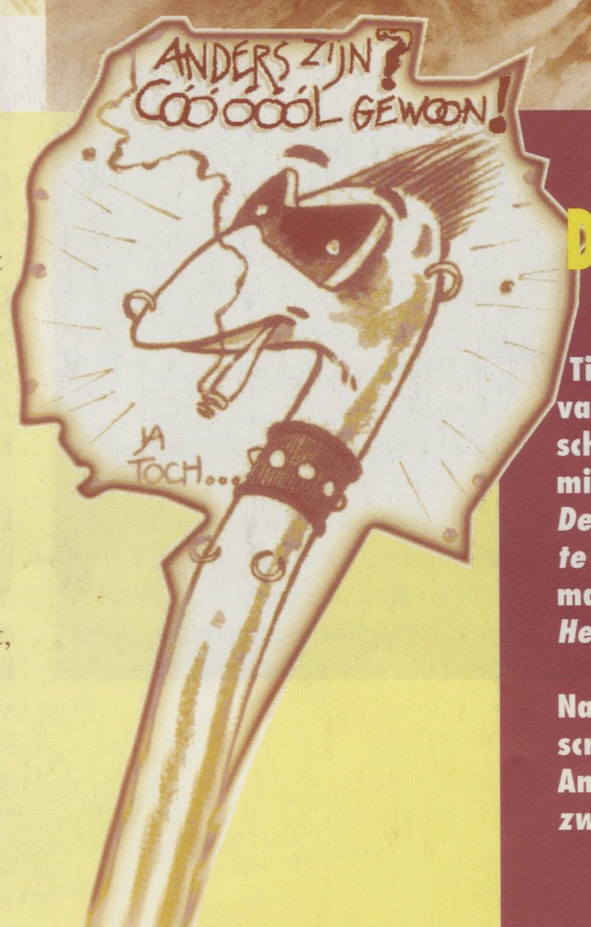

25 VRIJKAARTJES

DE JONGEN DIE NIET MEER PRAATTE

Tijdens het Cinekid filmfestival in Amsterdam vindt waarschijnlijk op 13 oktober de première plaats van de film *De jongen die niet meer praatte* van Ben Sombogaart, de maker van onder meer de film *Het zakmes*.

Naar aanleiding van het filmscript van dit boek schreef Anke de Vries het boek: *Memo zwijgt*.

Wij verloten 25 vrijkaartjes voor de première onder degenen die een recensie of boekverslag van dit boek, of van een ander boek van Anke de Vries, aan ons insturen voor 6 oktober. Wil je naar de première, dan moet je je dus haasten!

Zie voor een uitgebreider voorbericht van het Cinekid festival op pagiana 2.

Kinderboekenweek

STICHTING NEDERLANDSE
KINDERJURY
1997

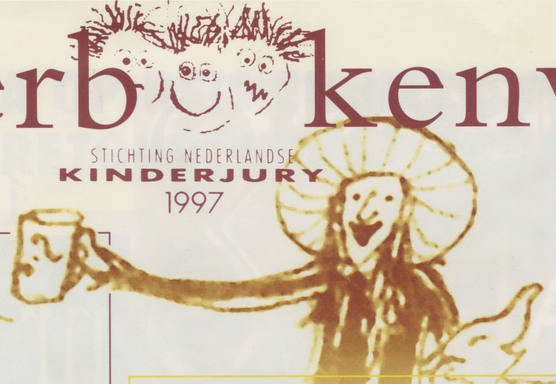

VERHALEN VAN DE ZEVEN ZEEËN

Over de zee, en alles wat daarmee te maken heeft, worden al sinds mensenheugenis verhalen verteld. Vreemde, bizarre verhalen. Verhalen van avonturen op zee. Verhalen over zeemeerminnen en walvissen.
In het boek *'Verhalen van de zeven zeeën'* is een aantal verhalen over de zee bijeengebracht.

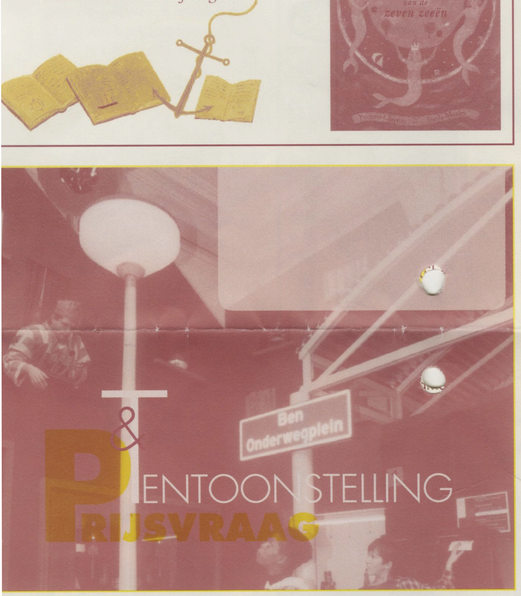

P&TENTOONSTELLING
PRIJSVRAAG

Het Museum voor Volkenkunde in Rotterdam, waar je kunt dwalen door vreemde werelden en verre landen, heeft een tentoonstellinkje aan een verhaal uit dit boek gewijd, bij HET REISPALEIS. Weten jullie niet wat Het Reispaleis is? Dat is een 'doe-tentoonstelling' waarin je zelf op reis kunt gaan; een tentoonstelling waar je van alles zelf mag doen. Op pagina 8 staat er meer over onder de kop: *'Ik ga op reis en ik neem mee…'*

Met een kortingsbon uit deze krant kun je gratis in Het Reispaleis en hoef je alleen vier gulden entree voor het Museum te betalen. De kortingsbon vind je bij de andere bonnen.
Als je komt kun je meteen ook meedoen met de PRIJSVRAAG. Onder degenen die uitvinden in welk kijkkastje een lemniscaat verborgen zit, verloten we 5 exemplaren van het boek:
'Verhalen van de zeven zeeën'.

Woon je in Rotterdam en omstreken? Kom dan naar Het Reispaleis. Als je vóór 19 november komt, kun je dan nog de tentoonstelling van de zeven zeeën zien en meedoen met onze prijsvraag. Je moet het antwoord op de vraag waar de lemniscaat verstopt is sturen naar de Lemniscaatclub, en wel vóór 1 december.

Het Museum voor Volkenkunde is gevestigd aan de Willemskade 25 in Rotterdam en te bereiken met tramlijn 5 of metro (halte Leuvehaven).
Het is geopend woensdagmiddag van 13.00 tot 17.00 uur en zaterdag en zondag van 11.00 tot 17.00 uur.

DE BOZE HEKS RAAST DOOR HET LAND!

OEIOEIOEI - Als jullie dat horen zegt het je waarschijnlijk weinig, maar er zijn inmiddels een heleboel jongere kinderen die weten dat de boze heks in aantocht is. De schepping van Hanna Kraan is zo langzamerhand erg bekend geworden. De VPRO zendt dit winterseizoen twee keer per week een herhaling uit van de eerste serie *Heksenverhalen* en een serie nieuwe. Maar je hoeft geen tv te kijken om van de boze heks te genieten. De vier boeken (*Verhalen van de boze heks, De boze heks is weer bezig, Bloemen voor de bozen heks,* en *Toveren met de boze heks*) zijn overal te krijgen. Zeker tijdens de Kinderboekenweek-heksenketel die ons te wachen staat.

HET CINEKID FESTIVAL

Van **12 tot 20 oktober** vindt voor de tiende keer in De Meervaart in Amsterdam het Cinekid filmfestival plaats.

Verschillende prachtige jeugdfilms, waaronder *'Mijn leven als hond'*, *'Mijn vader woont in Rio'*, en de al eerder genoemde films *'Het zakmes'* en *'De jongen die niet meer praatte'*. Als je niet te ver weg woont moet je er zeker eens gaan kijken!

DE HEKSENKETEL

De Kinderboekenweek heeft als thema: verhalen, legenden en sprookjes en heeft als leuze: HEKSENKETEL.
Binnen dit thema staan dan ook de heksenboeken bijzonder in de aandacht. En er zijn meer heksenboeken dan je denkt. Om er maar een paar te noemen:
Heksenkind, Monica Furlong
Juniper, Monica Furlong
Een bezem in het fietsenrek, Lieneke Dijkzeul
De Amulet, Simone van der Vlugt
en voor jonge lezers:
Verhalen van de boze heks, Hanna Kraan
De kleine heks, Otfried Preussler

Veel aandacht is er ook voor de boeken die bekroond zijn door de Griffeljury en door de Nederlandse Kinderjury. De Gouden Griffel is toegekend aan Guus Middag voor zijn boek : *Ik maak nooit iets mee*.
Een Zilveren Griffel kregen;
De eerste lente van Klaus Kordon
Het zout der aarde en *het domme schaap* van Sheila Och
Blote handen van Bart Moeyaert
Vreemd land van Rita Verschuur
Een Vlag en Wimpel kregen:
'Met het mes op tafel' van Cynthia Voigt
Ongelukkig verliefd van Imme Dros
Het boek van Bod Pa van Anton Quintana
Brieven van mijn broertje van Chris Donner
Rare vogels van Rindert Kromhout
Zoals wind om het huis van Johanna Kuit

Door de Kinderjury werden bekroond:
'Morgenster' van Ellen Tijsinger
en *'Nooit meer bijten'* van Paul van Loon.

AGENDA

Er is overal in Nederland veel te doen tijdens de kinderboekenweek. Hier een greep uit het aanbod. Staat er niets over activiteiten bij jou in de buurt, informeer dan even bij je boekhandelaar of bibliotheek wat er te doen is.

Alice in Wonderland
Piet Heinstraat 2, Den Haag

2 oktober signeren Abbingh en van Cleeff het boek *Struisvogelkoorts*
9 oktober singeert Beatrijs Nolet haar boek: *Ravia's dagboek* en middelbare scholieren voeren er een toneelbewerking van op.

12 oktober, een optreden van Saskia Hamel, de beroemde voorleesmoeder.

Kinderboekwinkel
Rozengracht 34
en NZ Voorburgwal Amsterdam

Hier is een wedstrijd boekenlegger ontwerpen. Haal een wedstrijdformulier bij de winkel.

3 oktober singeert Annemarie van Hearingen haar boeken
5 oktober signeert Korky Paul zijn boeken
9 oktober komt Paul Biegel
17 oktober is het de beurt van Paul van Loon om te komen signeren.

Kinderboekwinkel Arnhem
Weverstraat Arnhem

2 oktober Marionettentheater Madoc
3 oktober Paul van Loon signeert
10 oktober Annemarie van Haeringen
12 oktober Marit Tornquist
Verder is er een tentoonstelling en prijsvraag van Jan Braamhorst.

Kinderboekwinkel Nijmegen

2 oktober Marionettentheater Madoc
3 oktober signeert Guus Middag
10 oktober Annemarie van Haeringen
12 oktober Marit Tornquist

Bibliotheek Haarlem
Sprookjesfeest

zaterdag 6 oktober zijn er de hele dag in de bibliotheek veel activiteiten met o.m. 's middags optredens van o.a. Guus Middag, Sjoerd Kuiper en Henk van Kerkwijk.

Lemniscaten zie je overal

Jos Maes, eigenaar van de boekhandel 'De kleine Johannes' in Leuven stuurde ons deze lemniscaat. Nota bene het logo van een andere uitgeverij. Je raadt het al, de Engelse uitgeverij Serpent's Tail.

Dan is er nog een foto van een klein jongetje met een veel te grote trui van zijn grote broer, die graag poseert voor een veel te groot snowboard, maar wel eentje met een lemniscaat erop.

DE 5 favoriete boeken van een redactielid

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

Miljarden keren zijn ze al gebruikt, deze tekentjes. Tekens die letters worden voor mensen die het alfabet kennen. Letters die bestaan uit een schuin streepje, met een streepje links of rechts of zelfs aan beide kanten. Letters worden woorden. Er zijn miljoenen combinaties. Woorden worden zinnen. Als er twee dezelfde zinnen worden opgeschreven, is dat al wat toevalliger. Zinnen worden boeken. Een boek. Geen toeval meer mogelijk, of je moet plagiaat gepleegd hebben. En dat hebben William Bell, R.H. Schoemans, Willy Van Doorselaer, Willy Schuyesmans en Daniel Defoe vast niet gedaan.
Dat de wereld boordevol zit met praktijken waarvan we geen weet hebben, die het daglicht niet verdragen, bewijst *Chico*, een actuele roman van R.H. Schoemans. Chico, een Peruviaanse straatjongen, vecht om in leven te blijven, knapt klusjes op en weet waar hij moet zijn om geld te verdienen. Toch slagen drugsdealers, doodseskaders, corrupte politieagenten erin z'n leven zo mogelijk nog zwaarder te maken. Hij raakt immers in een zaak verwikkeld waarin kinderen plots verdwijnen. Organen worden uit hun lichaam gehaald en getransporteerd naar de 'rijke landen' waar enkele egoïsten de organen dankbaar in ontvangst nemen.
Een boek waarvan ik het verhaal vast en zeker niet hoef te vertellen is *Robinson Crusoe*, geschreven door Daniel Defoe en meesterlijk herverteld door Ed Franck. Hoewel je het verhaal al van in je wieg gesnoept hebt, zul je verrast worden. *Robinson Crusoe* is immers meer dan gewoon maar 'een boek'. Het is een levensvisie die je duidelijk maakt dat je ook met weinig of zelfs met bijna niets gelukkig kunt zijn.
Het derde boek speelt zich af in een opkomende grootmacht: China. Wanneer een andere grootmacht, het voormalige GOS, met Gorbatsjov als voorman een bezoek brengt, gaan de poppen aan het dansen. Of beter gezegd: de studenten. Zij zien immers nu de kans om hun leiders gezichtsverlies te doen lijden door protestacties waarin ze meer democratie eisen. Het leger komt aanzetten en drijft de vredig optredende studenten terug. Er vallen enkele duizenden doden. Later zal de regering ontkennen dat er ook maar één dode is gevallen. Dit onthutsende feit is te lezen in *Verboden stad* van William Bell, gezien door de ogen van Alex en zijn vader, een journalist; ook zij raken tot over hun oren in de nesten. Hoe het met hen afloopt, lees je zelf maar. Een boek waar je het koud van krijgt!
Wie de naam Willy Schuyesmans hoort, denkt aan *Tand om tand*, en misschien wel aan *De zilvervrug* en *De huilers*. Maar wat als ik *De winter van de Belgica* nu eens zijn beste boek vind? Dit boek gaat nu eens niet over dieren, maar we blijven natuurlijk wel in het kader 'Natuur'. In 1897 vertrekt het schip 'De Belgica' onder leiding van 'Adrienne De Gerlache' vanuit Antwerpen en zet koers naar Antarctica. Het wordt een strijd tegen onvoorziene omstandigheden waarbij het schip vastvriest en ze dus verplicht worden om een eerste overwintering op Antarctica te doorstaan. Het boek vertelt het relaas van vele dappere mannen die vooraf niet wisten waar ze aan toe waren. 1600 uren zaten ze vast in het ijs! Het boek vertelt ook over vele dappere mannen die de moed niet opgaven, het hoofd niet lieten zakken en de sfeer er probeerden in te houden. Een leuk boek tot je het zelf meemaakt!

Een boek dat er toch wel met kop en schouders bovenuit steekt is *Ik heet Kasper*. Over een doodgewone jongen die op zoek is naar zichzelf. Willy Van Doorselaer verhaalt in buitengewoon mooie bewoordingen de zoektocht van de tiener. Vaak ronduit grappig, dan weer ontroerend. Kasper is een jongen waar iedereen zichzelf wel wat in kan vinden. Doodgewone gebeurtenissen worden door Kaspers ogen zowat hoogtepunten van de wereldgeschiedenis.
De schrijver slaagt erin alle voorkomende personages een totaal verschillend karakter mee te geven, waarbij bepaalde aspecten zo overdreven worden dat je niet meer bijkomt van het lachen. Een boek dat iedereen minstens 17 keer gelezen zou moeten hebben. Moslievau! Wil je weten wat dit woord betekent, lees dan *0* van Willy Van Doorselaer!

Ben Segers

Weten jullie nog hoe het ging?

Inge, Jerry en Onno zijn op de camping. Ze maken een avondwandeling en dan zien ze plotseling S.O.S.-seinen, gemaakt met een lamp. Ze gaan op onderzoek uit, vinden een leeg huis en verder niets. Ze keren terug naar de camping, maar even later is Onno verdwenen. Inge en Jerry gaan hem zoeken. Ze vinden een doos en zien een vreemde auto en vinden een briefje waarop staat: 'Zoek je Onno, ga dan naar de plaats waar de ziel van Trude King Darco ten hemel is gegaan' getekend door De Anonieme X. Inge en Jerry besluiten de volgende morgen naar het kerkhof te gaan. Daar ziet Inge plotseling de doos in de bosjes staan die ze de dag tevoren ook hadden gezien.
Margot Bogaart schreef het vervolg. Hier is het:

Het wordt zo langzamerhand tijd om ons vervolgverhaal te beëindigen. Omdat we nog diep in de raadselen zitten is het misschien het beste dat jullie de twee laatste verhalen in één keer inzenden. En dat vóór eind oktober 1996.

Vervolgverhaal

Even kon ze niets zeggen; het leek of onzichtbare handen haar keel dichthielden. Plotseling riep ze Jerry, maar haar stem klonk vreemd, net of hij niet van haarzelf was. Van ver hoorde ze Jerry aankomen. Toen hij bij haar was, keek hij haar eerst verbaasd en later bezorgd aan.
'Wat is er, voel je je niet goed?' vroeg hij. Toen hij Inge naar de bosjes zag staren en geen antwoord kreeg, volgde hij haar blik. Toen zag hij de doos. Zijn adem stokte.
'Hoe... hoe komt die hier?' kon Jerry uitbrengen.
Ineens waren de handen weg.

Merkwaardig kalm antwoordde Inge: 'Er is iemand in de buurt, ik voel het. We moeten bij elkaar blijven, anders wordt een van ons misschien ook ontvoerd.'
Ze tuurde voor zich uit alsof ze daar iemand gezien had. Even bleef het stil, toen vervolgde Inge: 'Kom Jerry, we moeten hier weg.'
Ze pakte hem bij zijn arm en begon te rennen, van het kerkhof af. Toen ze een tijd zonder te stoppen hadden gehold, riep Jerry: 'Stop! Stop, Inge, wat zijn we aan het doen? Als we de politie hadden ingeschakeld, had dit allemaal niet hoeven gebeuren.
Zij zullen Onno veel sneller vinden, en wij zijn buiten gevaar. Laten we...' Snel onderbrak Inge hem.
'De politie inschakelen? Je weet hoe die mensen zijn. Eerst ondervragen ze het hele gezin of er geen problemen waren, ruzies of zo. Alles komt in de krant te staan; en wat schieten ze daarmee op? Niets, helemaal niets! Misschien zoeken ze twee weken, of een maand, maar het komt meestal op hetzelfde neer: de vermiste is niet gevonden en hij zal als dood worden beschouwd.'

Inge moest even naar adem happen en daar maakte Jerry handig gebruik van.
'Rustig, Inge, je hebt gelijk, we kunnen misschien beter de politie niet inschakelen. Maar laten we op onze hoede zijn en alles wat we hebben gedaan en van plan zijn aan je ouders vertellen. Dat zal...' Hij kon zijn zin niet afmaken, want hij moest tussen de bosjes springen omdat een auto met verduisterde ramen met een gierende motor voorbij raasde.
Iemand gooide een koker naar buiten...

Margot Bogaard

Ik gaat voor Lemniscaat

Hoezo? Wattu? Wat betekent dat nou weer?
Onder de titel IK GAAT VOOR LEMNISCAAT starten we een nieuwe wedstrijd woordgrappen, woordspelingen, rare associaties rond het woord 'Lemniscaat'.
Om je wat op weg te helpen: deze hebben we zelf al verzonnen:

Lemniscaat:
boeken van de bovenste plank

Lemniscaat:
elke week boekenweek

Oost west, thuis Lemniscaat

Lemniscaat:
dat heb wel wat!
(voor Rotterdammers)

Lemniscaat
èch wel!
(ook voor Rotterdammers)

Lemniscaatboeken:
lekker in je eentje zitten huilen
(slaat op jeugdromans, zei degene die hem verzon)

Lemniskoat:
geinige boeke, waar!?
(voor de Utrechters onder ons)

Wij hopen dat jullie veel leukere leuzen kunnen verzinnen. De vijf beste plaatsen we iedere keer in de krant en belonen we met een Lemniscaatboek naar keuze of een T-shirt .

Een boek vol griezelverhalen van over de hele wereld!
Een behekst huis in het bos, een akelige spiegel waar je in vast blijft zitten, een pop met enge ogen die 's nachts beginnen te leven, een onzichtbare tegenstander op het tennisveld, twee jongens die 's nachts langs een berg lopen waarvan ze denken dat hij behekst is, en nog veel meer.
Van die verhalen om te lezen als je alleen thuis bent. Je kunt er zeker van zijn: na vijf minuten hoor je de trap al kraken en hoor je enge, vreemde geluiden…
Kortom: lekker griezelen.

Tussen al die griezelverhalen is er één die eruit springt. Dat is

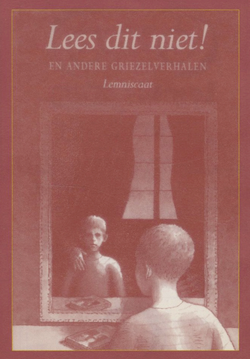

het verhaal *'Lees dit niet'* van Roberto Piumini.
Van dit verhaal geven we jullie een voorproefje op de volgende pagina:

Fragment uit *Lees dit niet*

Wie dit leest moet oppassen. Ik ben geen gewoon verhaal. Ik ben gevaarlijk. Erger nog: ik ben fataal. Ik ben meer dan een verhaal, ik ben een vloek. Misschien ben ik wel door de Duivel geschreven. Dus ik waarschuw je: lees me niet, dat brengt ongeluk.
Waarom doe je het toch? Ik heb je gewaarschuwd, ik breng ongeluk. Stop dus hier, ga een ander verhaal lezen.
Ben je nu nog steeds aan het lezen? Wil je weten waarom ik een vloek ben? Het is namelijk zo, dat alles wat in dit verhaal geschreven staat, gebeurt terwijl het gelezen wordt. Niet alleen in je hoofd of 'in je verbeelding', nee, het gebeurt echt, in werkelijkheid, in deze wereld.
Ik ben een verschrikkelijke toverkunst.
Je denkt: Flauwekul! Wat kan er nou gebeuren als ik lees?
Wat je hier leest, zal gebeuren. Het gebeurt *terwijl* je het leest. Het gebeurt *omdat* je het leest. Stop dus nu of doe het tenminste zo gauw je iets naars begint te lezen.
Ik kan niet stoppen, een verhaal moet doorgaan tot het einde. Maar jij kunt wel ophouden. Jij bent vrij om te stoppen. Stop, voordat er verschrikkelijke dingen gebeuren.
Nou dan, Milovic hield zijn mitrailleur stevig beet en hurkte nog lager tegen de vochtige boomstronk. Hij voelde de kou van de dikke laag sneeuw door de doorweekte stof van zijn broek heen, het deed haast pijn in zijn knieën. 'Waterdichte uniformen', hadden ze bij bevoorrading beweerd. Idioten. Zij zaten daarginds buiten de gevechtszone om wapens en munitie te distribueren, om vrachtwagens te lossen. Zij hoefden niet urenlang in de kou stil te blijven staan, gehurkt, in ongemakkelijke houdingen, zonder zelfs maar je hoofd te mogen bewegen. Die vervloekte Bosniërs schoten wel slecht, dat is waar, maar als een kogel je raakt, ook al is hij slecht geschoten, ben je er geweest.
Maar nu werd er vanuit het huis niet meer geschoten. Al zeker twintig minuten niet meer. Of misschien al een half uur? Je hoorde de schoten daar beneden, bij de bosjes van Ravezjie, vlakbij de brug. Gedempte schoten, als de tonen van een ijl gezang, steeds weer, bijna zacht, in de vaalwitte lucht. Bijna aangenaam om naar te luisteren. Je werd er slaperig van. Woedend schudde Milovic zijn hoofd. Dat moest er nog bij komen, dat hij nu in slaap zou vallen. Eerst moest hij dat stel Bosnische ratten uit hun hol drijven. Die gaven zich niet over. Des te beter: als de anderen zich niet overgeven, is er meer oorlog. De dingen zijn dan duidelijker, definitiever.
Hij hief zijn hoofd een halve centimeter op, daarna nog een halve centimeter. Hij keek. Het huis met zijn vuile muren en de kogelgaten rond het raam stond onbeweeglijk in de kou, het leek wel een schilderij. Te stil.
Geraakt? Ze waren niet geraakt. Misschien waren ze er wel vandoor gegaan... Maar aan de achterkant zat Van de boel in de gaten te houden. Je zou de schoten gehoord moeten hebben. Nee, ze waren nog daarbinnen, die twee. Of die ene. Misschien was het er maar één die een beetje in het wilde weg schoot, om te doen alsof hij niet alleen was. En op die manier verspilde hij munitie, de stommeling.
Bijna beklemd door de totale stilte van het huis, hief Milovic zijn hoofd nog iets verder op. Misschien was hij wel door zijn munitie heen, dat moslimzwijn. Hij besloot wat meer naar voren te gaan. Hij richtte zijn mitrailleur en loste een salvo zonder precies te richten, om ze bang te maken. Vervolgens zette hij een

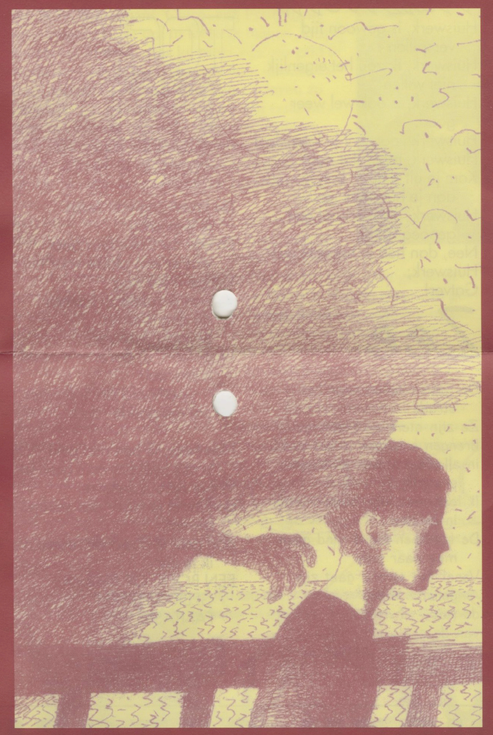

korte sprint in, voorovergebogen, tot aan de stronk van een grote berk, vijftien passen van het huis. Hij voelde een koude rilling over zijn rug lopen. Hij wist wat het was. De angst die onmiddellijk en genadeloos toesloeg. Hij drukte zich dichter tegen de boomstronk aan, zijn adem vormde twee of drie wolkjes wasem in de koude lucht.
Vanuit het huis werd niet geschoten.
Opeens werd hij kwaad.
'Van,' schreeuwde hij ongeduldig tegen de lucht. Hij wilde weten of zijn maat aan de andere kant er nog was. Van was een rare vogel, geen lafaard, maar een zonderling. Hij was ertoe in staat om midden in een gevecht weg te lopen en vijfhonderd meter verderop een sigaret te gaan vragen aan de mannen bij de vrachtwagens. Hij was er toe in staat in de sneeuw in slaap te vallen, temidden van het geweervuur.
'Van! Ben je daar?'
Stilte. In het huis en in het bos. Her en der klonk de echo van zijn stem, als het knallen van een zweep.
Milovic fronste zijn wenkbrauwen. Hij voelde de kou nu niet meer alleen in zijn knieën, maar in zijn hele lijf. Hij moest eten en zich warmen. Hij wilde een vuurtje maken.
Hij besloot de knoop door te hakken. Ze noemden hem niet voor niets 'Milovic de IJzervreter'. Het zou niet de eerste keer zijn dat hij een Bosniër aanviel die zich schuil hield. Hij wist wat hem te doen stond. Hij leunde iets opzij en keek. Het huis was stil en er bewoog niets. Die twee zouden nog maar weinig kogels hebben, als ze ze nog hadden. Wie weet door wie ze waren opgeleid: de een of andere bedoeïen uit Iran wellicht. Ze sturen mensen die in de woestijn vechten om mensen op te leiden die in de bergen moeten vechten. Stommelingen, ze verdienen het ook als stommelingen aan hun eind te komen.
Hij sprong op, vuurde in de richting van raam en deur en rende naar de muur van het huis. Daarna de doffe echo van de geweerschoten, dichtbij kort, veraf lang, dan niets. Een verstoorde stilte, overrompeld door de herrie. Zelfs aan het eind van het dal klonken er nu geen schoten meer.
Hij stond met zijn rug tegen de koude stenen en dacht: Ik tel tot tien en dan ga ik. Niemand uit zijn groep was moediger dan hij. Maar hij telde tot zeven en ongeduldig ging hij erop af. Wijdbeens stond hij voor de deur en schoot vastberaden. Splinters vlogen in het rond. Hij gaf een schop onder het slot en trapte de deur in.
Vloekend tegen Allah ging Milovic naar binnen, in een halve cirkel heftig om zich heen schietend. Hij doorzeefde muren en restanten van boerenmeubels, hij sloeg het glas aan diggelen van een grote foto van een bruidspaar, gearmd op de brug van Mostar.
Deze keer vervloekte hij zijn eigen God en bleef stil staan. Er stond een raam open tegenover de deur, hij keek naar buiten en zag haastige voetstappen in de sneeuw. Weer vloekte hij, binnensmonds. Wie weet hoe lang ze al weg waren, terwijl hij daarginds met zijn bevroren knieën in de sneeuw had gestaan. En Van? Die kon maar beter dood zijn. Van was een stuk ongeluk. Vandaag of morgen zou hij hem, tijdens een aanval, nog eens een kogel in zijn lijf jagen. Het was beter geweest als hij in het begin met de Bosniërs was gaan vechten, dan zouden ze snel verloren hebben...
Hij keek de kamer rond en zag de schoorsteen. Klein en zwart. Een schoorsteen betekent vuur. En daar lag brandhout, niet precies droge takken, maar brandhout.
Milovic trapte de doorzeefde deur verder kapot, raapte een hoopje vermolmd hout op, maakte er een stapeltje van in de haard, rolde de trouwfoto op, legde hem eronder en stak het vuur aan. Een zwarte, bijtende rook begon op te stijgen. De deur brandde moeizaam, met hier en daar een likkend vlammetje, als de tong van een slang die zich schuil houdt.
Milovic hoestte, toen verstijfde hij. Hij had ook iemand anders horen hoesten. Hij pakte zijn mitrailleur stevig beet, draaide zijn hoofd naar links en luisterde.
Hij hoorde weer dat hoesten, snel, ijl, ingehouden. Het kwam van onder de vloer vandaan. Hij zag het luik, precies onder de tafel. Zachtjes ging hij op zijn knieën liggen en legde zijn oor tegen de houten vloer, die donker en vettig was en rook naar leer en voedsel dat er al honderd jaar bereid werd. Hij hoorde het gefluister van een vrouw die iemand smeekte om stil te zijn.
Daarna weer een hoestbui, maar gesmoord in iets van stof.
Een vrouw en een kind natuurlijk. En wie nog meer? Misschien dat zwijn van een Bosniër, met een laatste kogel in zijn loop.
Het hout van de deur brandde nu volop. De rook bleef bovenin hangen tegen de balken van het vertrek. Onderin verspreidde de haard een behaaglijke warmte.
Er waren twee mogelijkheden. De eerste moeilijk, gevaarlijk of vervelend: de tafel verplaatsen, het luik openen, kijken wie er onder zat, beoordelen of het gevaarlijk was of niet, en eventueel ondervragen, bewaken, escorteren... en zo die lekkere warmte verliezen, die zijn door de sneeuw doorweekte knieën al bijna gedroogd had. Milovic deed het tweede. Hij stond langzaam op en nam een handgranaat uit zijn knapzak. Om het luik te vermijden, zocht zijn blik een geschikte opening. Er was er een die groot genoeg was, langs de muur, een halve meter van de deur: een doorgang voor veldmuizen.
Hij stapte over de drempel, beschutting zoekend, trok de veiligheidspin eruit, strekte zijn arm en stopte de handgranaat in het gat: een kleine donkere oorlogsmuis. Hij hoorde een plof op de grond, een zachte kreet van een vrouw: opeens ging er een vlaag door de kamer en de donkere rook begon wild te draaien als een draaimolen vol zwarte engelen. Niet eens zoveel lawaai.
Daarna hield het op en bleef het stil. Het vuur, dat bijna gedoofd was door de luchtverplaatsing, begon weer te knetteren in de haard.
Milovic ging naar binnen, liep langs de wand en hurkte bij het vuur. Hij strekte zijn handen uit en bewoog zich niet, terwijl hij op de binnenkant van zijn lip zoog, waar hij een pijnlijke puist voelde.
Dat was de schuld van de smurrie die ze aan de troepen uit de bergen te eten gaven. In Sarajevo kregen ze vast en zeker beter te eten.
Hoe dan ook, een vuur geeft troost.
Je leest nog steeds: het is gebeurd. Jij bent niet degene die het heeft laten gebeuren, maar al lezende heb je toegelaten dat het gebeurde. Dat is de vloek. Het is voorbij. Je hebt het gedaan. Je bent niet gestopt, je bent blijven lezen.
Heb je het nu begrepen?
Lees dit verhaal dus niet verder: stop hier.

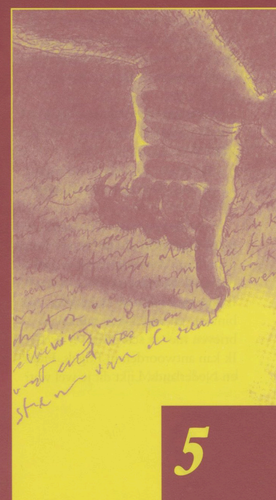

Winnaar Bizar sprookje:

ROODKAPJE EN DE BOZE WOLF???

'…Killing me softly with his song, killing me softly...'
Roodkapje was op weg naar haar oma, ze moest oma nog geld betalen. Het was stikheet en ze bedacht dat ze wel een stukje door het bos kon lopen, daar was het tenminste koel.
Ze was nog geen minuut in het bos of er sprong een wolf uit de struiken! Maar Roodkapje was niet bang voor hem.
'Stom beest, scheer je weg, ik heb haast.'
'Nee, Roodkapje, zo gaat het verhaal niet, je moet bang voor me zijn en dan vraag ik waar je heen gaat, dan moet jij zeggen dat je naar je oma gaat, ik ga daar ook naar toe en eet oma op, en dan wacht ik tot jij komt en...'
'Jaaaa, jij denkt zeker dat de tijd stil staat! We leven in de 20e eeuw, hoor!'
Ze liep op de wolf toe, pakte hem bij zijn middel en gooide hem zo over haar schouder. Het dier kwam met een klap op de grond. De wolf was bewusteloos.
'Piep, piep...'
'Oh, m'n mobiele telefoon gaat. Ja hallo, met Roodkapje... ja, ja, ik ben er zo... ja, ik heb het geld bij me... daaag!'
Pfff, stom mens, ze weet toch dat ik onderweg ben.
Toen Roodkapje bij oma aankwam, stond de deur al open. Ze liep naar binnen en zag dat oma en de wolf van daarstraks zaten te kaarten. Toen Roodkapje binnenkwam begon oma te vertellen dat ze zich niet aan het verhaal had gehouden.
'Maar oma, de tijd verandert, de kinderen van nu zijn heel anders dan die van vroeger, hoor! Het verhaal is nu een stuk moderner verlopen.'

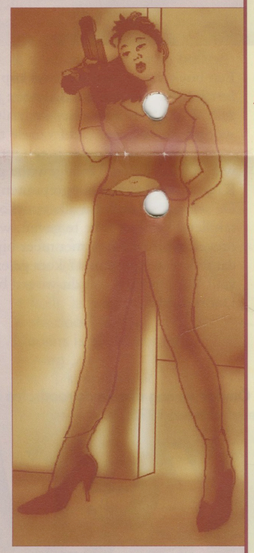

'Ja,' zei oma, 'maar het is nog niet afgelopen...'
De wolf en oma kwamen op Roodkapje aflopen. Maar Roodkapje was op alles voorbereid, ze trok een pistool uit haar zak en schoot op oma en de wolf.
Toen huppelde ze het huisje uit, naar huis, en ze zong:
'...and isn't it ironic, don't you think?'

Kim Pennings

HET Klassieke Kinderboek
HEIDI

Johanna Spyri

Voordat ik met dit stukje, over een nogal uitgekauwd en in talloze versies geschreven verhaal, begon, besloot ik me eerst een beetje in te leven totdat ik de juiste sfeer te pakken had. Ik negeerde de sirenes op straat en de verstikkende fabrieksdampen en sloot me op in mijn fantasie. Langzaam vervaagde de stad om me heen - een zee van groen verscheen, met witte toppen en een enorme blauwe hemel. De Alpen, de stilte en de zuivere lucht drongen door tot mijn onderbewustzijn: berggeitjes huppelden langs me heen, mijn blonde vlechtjes zwiepten van plezier en mijn vriendje Peter stoof joelend voorbij. Jammer dat ik hem niet kon verstaan; mijn Zwitser-Duits is niet zo goed. Hoe kwam ik trouwens aan dat hongerige gevoel in mijn maag? Kwam dat door de geur van knapperig, warm brood, die vanuit de berghut van Grootvader naar me toe kwam gezweefd? Heerlijk bruin brood met geitenkaas, bij het schijnsel van zelfgemaakte waskaarsen! Ik vloog op Grootvader af, verborg me in zijn vertrouwde, veilige armen en begon samen met hem te eten, zoals we gewend waren. Het was Grootvader en ik - ik en Grootvader.
Maar plotseling sleepte mijn fantasie me mee naar een grote, onbekende stad, waar ik eenzaam en ontredderd in het huis van mijn vriendin Klara woonde. Ze was ziek, en ik was ongelukkig, want ik miste de bergen, Grootvader en Peter. Het maakte niet uit dat iedereen hier aardig voor me was, en dat ik veel leerde. Tranen van onmacht welden in mijn ogen, het kon me niets schelen dat mijn wangen nat werden van de kristalheldere beekjes van verdriet. Als ik hier maar weg kon, terug naar het eenvoudige leven!
Een volgende flits in mijn droomwereld plantte me weer met beide benen terug in de vertrouwde Alpen. Samen met zieke Klara, die weer leerde lopen. Ik snoof de zo gemiste kruidige lucht op en voelde me weer blij en gelukkig! Ik snoof en snoof, en snoof zo hartgrondig...
dat de berglucht uiteindelijk weer veranderde in de geur van hamburgers en oververhitte televisies. Eh... ja, ik geloof dat ik me nu wel genoeg ingeleefd had! Ja, sorry, maar hierdoor was ik zo ontdaan, dat ik niet meer in staat ben om jullie te vertellen waar Heidi over gaat. Als je het verhaal nog niet kent, ga dan naar de bibliotheek, en laat mij maar even met rust!

Sylvie

Op zoek naar een boek

Ik ben op zoek naar een boek van Tonke Dragt: Het vervolg op het boek *Zeeën van tijd/ aan de andere kant van de deur*. Het boek eindigt midden in een zin, heel vervelend, en het vervolg is onvindbaar.
Katrijn de Moere
Kruiskensstraat 19
9420 Erpe-Mere
België

Al een hele poos ben ik op zoek naar het boek *Anna is er nog* van Ida Vos. Ida Vos is mijn lievelingsschrijfster en de andere drie kinderboeken die ze heeft geschreven (*Dansen op de brug van Avignon*; *Witte zwanen, zwarte zwanen*; *Wie niet weg is wordt gezien*) heb ik allemaal wel. Ik kan het in geen enkele boekwinkel vinden en het is ook niet meer bestelbaar. Dus als iemand het boek *Anna is er nog* ergens heeft en er niks meer mee doet, stuur het dan op naar mij! Ervoor betalen vind ik geen enkel probleem!! Ook als iemand weet dat het boek ergens in een boekhandel ligt, schrijf het dan naar mij!
Annemieke Huls
Kastanjelaan 20
9902 PK Appingedam

Ik ben al heel lang op zoek naar 2 boeken: *Jessie in nood* en *Jessie*. Het gaat over een zwarte labrador. De schrijfster is Pullein Thompson. Wil je het boek kwijt of weet je iemand die het kwijt wil, stuur het naar mij. Natuurlijk wil ik er voor betalen. Dit is mijn adres:
Femme v.d. Berg
Kleine Beemd 57
5283 LR Boxtel

FOTOWEDSTRIJD

Jongens, de fotowedstrijd loopt als een trein! Er worden ons steeds weer nieuwe foto's opgestuurd, en er zitten steeds weer hele leuke bij. Het is jammer dat we ze niet allemaal kunnen plaatsen, want ze zijn bijna allemaal erg de moeite waard.
Dit keer hebben we weer een paar van de leukste geplaatst.
De makers verdienen hun boek absoluut.

Dan is er ook nog de wasmand met inhoud.
Katrien Dierckx stuurde ons er dit mooie gedicht bij:

'De eerste zonnestralen...
Nu kan je me niet meer overhalen
om binnen te zitten lezen
terwijl je dat kan in een wasmand als deze!'

Deze foto van Arjen Bakker uit Terscheling, hoog in de boom, mag natuurlijk ook niet ontbreken.
Handig za'n vader die dat even voor je verzorgt!

Arjen stuurde er deze limerick bij:
Er was eens een jongen van Terschelling
Die las in de boom een mooie vertelling
Hij dacht: 'Dit is te gek'
'Ik heb hier een rustige stek'
'Ja, ik blijf in deze stelling!'

DE zon...

Ik kijk naar buiten
buiten schijnt de maan
Het is donker geworden
lantarens gaan aan

Ik kijk naar buiten
buiten is het stil
Geen vogels die zingen
geen geschreeuw en gegil

Nog 1 blik naar buiten
m'n ogen gaan dicht
Dan val ik in slaap
met een lachend gezicht

xxxx

Leen van Gompel

een gloeiende bol...
vol
hitte
vol
licht
als een lichtgevende ballon
hangt zij daar, die zon.
Ik zie haar vanuit mijn balkon
in haar gelaat
dan is alles gekleurd, ik heb vlekken in m'n ogen
voor rechte lijnen zie ik nu bogen
alles is vrolijk, alles is blij
het is immers al mei
De zon schijnt, de vogels fluiten,
het is echt levendig buiten...
Maar dan
zie ik jou...
je huilt, je bent kwaad.
Ik sta dóódstil.
Opeens is al die vreugde weg...
door 1 simpele blik
Waarom, denk ik wáárom?
Morgen vraag ik het aan de zon!

Miriam v.d. Kamp

Huiswerk

Huiswerk, is gewoon tijd verspillen
Huiswerk, ik zou het eigenlijk niet willen
Huiswerk, is ook wel weer goed.
Huiswerk voor wat je later doet
Huiswerk, moet dat nou?
Kom je uit school, kan je weer aan je huiswerk gauw!
Huiswerk, alsof school niet genoeg is.
Nee, dan heb je het echt mis!
Huiswerk;
Gatver!

Margriet van Kampen

Zee

De golven rollen naar het strand
Ze zijn sterk en krachtig.
Brengen schelpen in het zand,
in allerlei vormen en kleuren prachtig.
Ik loop met mijn blote voeten in de zee
De schelpen die ik vind gaan mee naar huis
Vanaf het strand gaat zijn geluidje mee,
de ruis,
van de zee.

TOCH NIET GETIKT!

De kruisiging van Jezus ik was erbij
En ook op Columbus boot was er een plaats voor mij.
Vorige week nog was ik ridder in harnas
En de dag daarna bezocht ik Mars
Napoleon, o, dat is m'n beste kameraad
Het opperhoofd der Indianen gaf me goede raad.

Nee hoor, ik ben niet gek!
In m'n hoofd zit heus geen lek.
Wil je dit ook beleven
dan moet je maar een seintje geven
dan geef ik direct dit recept als ik je zie:
EEN BOEK, OP SMAAK GEBRACHT MET FANTASIE!

Joana Colpaert

Die oprechte brief,
zo ontzettend lief,
werd opeens een dief.
Hij stal mijn hart
en maakte me verward,
als een blik die plots verstart.
De lieve woorden,
die mijn hart bekoorden,
dromend over verre oorden.
Ze maakten me stil
en zeggen me wat je wil.

Katje Pittev

Een verzonnen gedicht

Ik schrijf een gedicht. Hoe zal het heten?
Ik vraag het aan mijn moeder.
Ze zei: 'Hoe moet ik dat nou weten?'
Weet ik eindelijk iets, schrijf ik fiets verkeerd.
Als mijn meester erachter komt, schreeuwt hij: 'Je hebt je woorden niet goed geleerd.'
Het is te moeilijk het schrijven van een gedicht, heus,
Ik verzin liever een sprookje over een reus.

Natasja van Praag

Vogel

Soms wil ik vrij zijn net als een vogel
weggaan en nooit meer terugkomen
Soms wil ik vliegen net als een vogel
heel hoog tussen de bomen
Soms wil ik leven net als een vogel
van wormen, kruimels en spinnen
Soms wil ik ZIJN net als een vogel
En weer helemaal opnieuw beginnen.

Saskia

PENVRIENDEN GEZOCHT

Hallo, ik ben Marjolein en ik ben op zoek naar een penvriend(in). Ik ben veertien en mijn hobby's zijn: lezen, schrijven, dansen, zwemmen en tekenen.
Schrijf naar: Marjolein van Trigt
v.d. Woestijneheem 99
2182 WP Hillegom
p.s. Als je een foto van jezelf meestuurt, krijg je er ook één van mij.

Hallo, mijn naam is Marie en ik ben 14 jaar. Mijn hobby's zijn zwemmen, lezen, brieven schrijven, popmuziek luisteren en plezier maken. Ik ben op zoek naar leuke jongens in binnen- en buitenland om lange brieven mee te schrijven.
Ik kan antwoorden in Engels, Frans en Nederlands. Lijkt dit je wel wat? Pak dan pen en papier en schrijf naar hier!
Marie Van Leemput
Arthur Goemaerelei 43
2018 Antwerpen
België

Hoi, ik ben Elke, 13 jaar. Ik zou graag willen pennen met een meisje of jongen van 12-13 of 14 jaar.
Mijn hobby's zijn lezen, schrijven, plezier maken, de natuur en natuurlijk de buurman bekogelen met elastiekjes.
Jouw hobby's hoeven niet dezelfde te zijn hoor! Een foto mag maar hoeft niet. Twijfel niet maar schrijf naar:
Elke Verstocken
Frans van Brusselstraat 1
3190 Stekene
België
p.s. Ik ben niet zo'n pestmeid die geen antwoord geeft.

Hallo! Ik ben Sara (15) en ik ben op zoek naar jongens en meisjes van ongeveer mijn leeftijd om brieven mee te schrijven. Ik hou van schrijven (alg.), lezen, tekenen, plezier maken, naar jeugdbeweging gaan, muziek, on-line skaten... Aarzel niet en schrijf naar:
Sara Standaert
Sterrewijk 35a
9880 Aalter
België

Hallo, ik heet Femke en ben 13 jaar oud. Ik zou graag brieven willen schrijven met mensen van een jaar of 13, 14. Mijn hobby's zijn: Paardrijden, lezen, muziek luisteren en brieven schrijven. Je krijgt altijd antwoord.
Schrijf naar:
Femke van Belzen
Karpaten 53
5706 PH Helmond

Hoi, ik ben een meisje van 13 jaar dat dolgraag zou willen pennen met een meisje van ongeveer dezelfde leeftijd die niet na twee brieven stopt. Mijn hobby's zijn: lezen, brieven schrijven, muziek luisteren en ik speel klarinet. Lijkt het je wat? Schrijf dan naar:
Nelleke Polderman
Spaarlingsstraat 3
4421 GD Kapelle

Ik ben Katrijn, 16 jaar en zoek mensen (14-17) om internationaal mee te pennen. (Ned./Frans/Engels). Heb je adressen of wil je zelf graag schrijven? Je krijgt zeker antwoord.
Katrijn de Moere
Kruiskensstraat 19
9420 Erpe-Mere
België

Ik ben 18 jaar en mijn hobby's zijn: volleybal, muziek, schrijven, uitslapen en natuurlijk lezen!!! Als ik eenmaal schrijf naar iemand stop ik nooit meer, het is dat je het weet!
Groetjes van: Margriet van Kampen
Radioweg 6
1098 NH Amsterdam

Een leuke tip voor de komende winter: deze foto van Lideweij Verbaas. Lekker lezen in zo'n ingestort sneeuwkasteel, totdat je koude billen krijgt! (Staan er nou pinguïns op het omsalg of lijkt dat maar zo?)

Zuchten

Ik zucht
Men laat mij zuchten
De wereld gaat onder in gedrang van geweld

Het moet beter
Het gaat niet

De wereld zucht
Ik laat haar zuchten
Mijn verlangen gaat onder in het rood van de zon

Ach arme ziel,
waarom doe je mij pijn?
Je staat er nog niet bij stil,
ben je nog te klein?

Misschien later.

Freya Zoomers

Martin Pieter, Pauline en Jorine Huizinga stuurden ons deze pakkende groepsfoto met de volgende tekst:

Wij lezen net zo lang
tot het boek uit is
We zijn er ondersteboven van!

(En nu maar hopen dat ze niet al te langzaam lezen!)

SCHILDERWERK

Met open mond staarde ik naar de prenten die door de hele winkel verspreid aan de muren prijkten. Veelkleurige draken ornamenten in alle soorten en maten staarden me minachtend aan, alsof hun Japanse uiterlijk me hoorde te imponeren en zij nu zeggenschap over me hadden, omdat het hun deze keer nog gelukt was ook.
Ik deed eerbiedig en onder de indruk een stap achteruit, nu durf ik te bekennen dat ik de prenten beangstigend vond, en ik botste op tegen een muur die tot mijn verbazing veerde.
'En, kan ik je helpen?' De muur was in een man veranderd. Ik veegde de haren uit m'n ogen en depte met mijn arm wat zweet van mijn voorhoofd.
'Nou jongen, wat sta je me aan te gapen! Ben je geïnteresseerd?' Nerveus peuterde ik aan de knoop van mijn mouw en kuchte kort.
'Eigenlijk wilde ik wat vragen,' piepte ik tenslotte en ik voelde hoe ik rood werd toen mijn stem oversloeg. 'Voor een interview nou ja eigenlijk voor een artikeltje. Ik wil een artikel over uw winkel schrijven,' ging ik verder.
De man keek me nog eens aan, duwde me op een stoel bij de kassa en ging zelf op het bureau zitten.
'Schiet dan maar op,' zei hij.
'Maar als er een klant komt, ben ik verdwenen.'
Ik knikte uit voorzorg en frommelde een stukje papier met vragen uit m'n zak.
'Maakt u al die tekeningen zelf?' vroeg ik uiteindelijk zachtjes.
Uit de keel van de man klonk een bulderende lach, zijn schouders schokten en ik hield me aan de rand van mijn stoel vast om niet te vallen.
'Nee,' antwoordde de man daarna vriendelijk, en ik zuchtte opgelucht toen ik daaruit constateerde dat hij niet zo gevaarlijk was als hij eruitzag, en dat de aardbeving die hij even daarvoor veroorzaakt had niet ter vernietiging van mijn leven was bedoeld. 'Nee, die prenten heb ik niet zelf gemaakt, maar ik kan ze overal namaken, als ik wil.' Hij knipoogde. 'Snap je, overal...' zei hij daarna en frunnikte aan de oorbel in zijn oor, ik zag dat zijn dikke spierballen daarbij heen en weer schudden, alsof ze mijn domme vragen afkeurden en zich na dit gesprek zouden wreken.
'Hé Rinus, kom je nog?' hoorde ik plots schreeuwen en terwijl ik me in evenwicht probeerde te houden, stond de man op.
'Kom mee,' zei hij, weer even kribbig als bij onze ontmoeting. 'Heb je informatie voor je artikel. Deze man ga ik een kunstwerkje leveren, noem het artistieke expressie.'
Een nieuwe aardbeving volgde, en behalve dat ik ervan verzekerd was dat ik na deze dag een blijvend oorletsel had, bracht ik het er deze keer redelijk vanaf.
De man ging me voor naar een ander deel van de winkel, waar een luxe stoel naast een tafeltje stond. De klant ging in de stoel zitten en de man pakte ondertussen wat verf.
'Let goed op,' zei hij tegen mij en hield een grote spuit omhoog. De naald blonk in het licht van de lamp.
Ik deed een stap achteruit en slikte.
'Nou, eigenlijk is het al laat en...' Ik stamelde een excuus dat zelfs in de oren van een kleuter zwak zou klinken en rende de winkel uit.
Aan het eind van het pad draaide ik me om, zodat ik op zijn minst de naam van de winkel voor mijn artikel kon gebruiken.
De schemering was ingevallen, de neon letters schitterden in hun felle kleuren. *'Rinus tatoeage shop'* stond er.

Charlotte Oorbeek

Zon, maan en sterren, wie kent ze niet
Zon, maan en sterren, klinkt als een heel mooi lied
Zon, maan en sterren, kijken uit over het heelal
Zon, maan en sterren, zij stralen met blijdschap op de aarde
Zon, maan en sterren, klinkt als een heel mooi lied
Zon, maan en sterren wie ziet ze niet.

Lindsay Tai-Tin-Wa

OORLOGSHERINNERINGEN

Ze schrok wakker uit een droom. Ze droomde elke nacht hetzelfde. Dat de suizende duizende bommen op hun huis vielen, de bloederige taferelen van gewonde, dode mensen met een gat in hun hoofd op de grond. Haar moeder huilend en schreeuwend om haar vader en broer die zijn opgeslokt in het oorlogsgeweld. De vliegtuigen die schoten en ook haar moeder wegnamen. Toen was ze alleen, zoals vele anderen. Huilend op straat en schreeuwend om wraak vragen. Soldaten namen haar mee en brachten haar naar een plek ver, ver weg van haar moeder, dood op de grond, ver, ver weg van de bommen, van haar vertrouwde en onveilige wereld, die tegelijkertijd ook zo veilig was. Een andere wereld. Elke nacht die verschrikkelijke droom en huilend wakker worden.
Er klonken voetstappen op de gang en de deur ging open. Daar was de mevrouw waar ze was geplaatst. De mevrouw sloeg haar armen om haar heen. Het voelde beschermend en veilig.
'Och,' zei de mevrouw, 'wat is daar allemaal toch aan de hand? Als je het ons maar kon vertellen.'
Maar dat kon ze niet. Het waren herinneringen aan al het oorlogsgeweld daar. Het leek een andere wereld...

Ilona Potter

Roos den Held stuurde ons deze prachtige foto (van haarzelf nemen wij aan) dobberend op haar vlotje op het wad. Zij stuurde er deze tekst bij:

Bij het water hoog
bleef m'n boek wel droog
maar m'n gat
werd nat
op dat vlot
in die geul
op het wad

De winnaars van het zetduiveltje

Marie van Leemput uit Antwerpen was er als allereerste bij. Nog geen tien minuten nadat de krant in de bus was gegleden had ze hem te pakken. Ben Segers (of Seegers), wie is nu dat veelbelovende nieuwe redactielid? Hij heet inderdaad Ben Segers!
Kortsluiting van Lieneke Dijkzeul komt eraan.
Lotte van den Berg was de eerste Nederlandse inzendster en zag dat er een zetfout in het stukje over de verdwenen honden stond. Ook jouw boek is onderweg. Zoals je ziet, een boek is snel verdiend. De eerste inzenders met een zetfout krijgen een boek naar keuze gratis.

COLOFON

De Lemniscaatkrant,
de krant van de Lemniscaatclub,
verschijnt vier maal per jaar.

Redactie
Annemarie van As, Vellah Bogle, Jean Chr. Boele, Sylvie Dumont, Quinsten Helsen, Joost van Kleef, Jorinde Klungers, Anne-Marie Mellegers, Ben Segers, Fleur Sterk, Marjolein Sterk, Mija van Thienen

Vormgeving & Opmaak
Jemmet Graphics Utrecht

Druk
Wilco Amersfoort

Verspreiding
Brokerhof Mailing Services Rotterdam

Redactie adres:
Postbus 4428,
3006 AK Rotterdam

HET VOLGENDE NUMMER:

- interview met **Simone van der Vlugt**
- **Nachtgedachten**
- de makers van **De Straatkrant**
- nieuwe boeken:
  - *De eunuch van Cordoba*
  - *King* van Ulf Stark
  - *Zwerfkat* van Karen Cushman

IK GA OP REIS EN NEEM MEE... EEN RETOURTJE ROTTERDAM

BEN ONDERWEG NAAR... HET REISPALEIS

De Indonesische keuken waar je zelf je gang kunt gaan.

Lid zijn van de redactie van de Lemniscaatkrant is tegenwoordig niet zomaar een hobby meer: ik werd omgeturnd tot een ware journalist met internationale bestemmingen! Zomaar op reis naar wel vier verschillende werelddelen, op kosten van Lemniscaat. Lijkt het jullie ook wat? Het enige wat je er voor hoeft te doen is gewoon even naar Rotterdam komen en het Museum voor Volkenkunde binnenstappen. Dan gaat er een wereld voor je open, de wereld van Het Reispaleis. Dat is geen tentoonstelling waar je netjes achter de touwen naar saaie vitrines moet kijken en naar ellenlange teksten op kordjes tuurt zonder er iets van te begrijpen. Nee, alles kan en mag er, en het is vooral heel erg leuk. Het Reispaleis bestaat uit een heleboel gangetjes en kamertjes, waar je van alles kunt zien, voelen, horen en ruiken over allerlei culturen die in Nederland vertegenwoordigd zijn. Terwijl je overal vrij rond kunt lopen, maak je kennis met kinderen uit verschillende werelddelen: hoe en waar ze leven, hoe hun huizen er van binnen uit zien en wat ze meemaken. Het is alsof je echt in zo'n land rondloopt, en er is van alles te beleven. Mijn tocht begon op het Ben Onderwegplein, waar je een Chinees restaurant vindt, een brievenbus, winkels en andere dingen van verschillende culturen. Na dit plein kwam ik bij het Dierbare Dingen Museum, en via een magische deur kwam ik in het Reispaleis uit, nadat Marloes, een van de mensen die de tentoonstelling tot leven brengen, een geheime toverspreuk over me uitsprak en ik verdween uit het museum. Om maar eens enkele dingen te noemen die ik op mijn reis tegenkwam: een schooltje in Turkije, specerijen uit Marokko, de Elfstedentocht van Friesland, een kerststal uit Brabant, het oerwoud van Suriname en een restaurantje in Indonesië. Ondertussen liepen kinderen overal in en uit, maakten vragen en opdrachten en kwamen tevoorschijn vanuit geheime gangetjes, waar ze net zo makkelijk weer in verdwenen. Ook ouders leken zich prima te vermaken en reageerden telkens braaf op het 'Kijk, papa, kijk!' van hun kinderen. Een moeder was met haar zoontje aan het dammen midden in een Turks huiskamertje, en twee ouders speelden op muziekinstrumenten (zogenaamd voor het plezier van de kinderen, jaja!) Maar erg veel meer ga ik jullie niet verklappen, omdat jullie natuurlijk allemaal zelf eens een keer gaan kijken met de reductiebonnen uit de krant.
Omdat wij van Lemniscaat toch nog wat meer te weten wilden komen dan de gemiddelde bezoeker, ging ik ook nog op bezoek bij Ada Korbee om haar te interviewen. Eindelijk eens iemand die niet wazig voor zich uit staart bij het horen van het woord 'Lemniscaatkrant', maar die zelfs al jaren lid is van de krant!

Wat voor functie heeft u in het museum?
Ik werk bij de educatieve dienst, een onderdeel van het Museum voor Volkenkunde. Wij werken mee aan het maken van tentoonstellingen, en dan maken we speciaal programma's voor verschillende groepen: scholen, huisvrouwen, ouders.

Waarom was deze tentoonstelling, Het Reispaleis, speciaal bestemd voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar?
De onderwerpen in ons museum zijn vaak zo moeilijk voor kinderen: rituelen enzovoort, dus onderwerpen die niet in de wereld van kinderen thuishoren. We wilden dus een aparte tentoonstelling voor kinderen maken, maar die is ook wel geschikt voor jongere kinderen, ook al kunnen ze nog niet lezen. Die vinden het dan weer leuk om overal rond te kruipen. We willen graag dat kinderen dingen aan kunnen raken, omdat ze zich niet altijd kunnen voorstellen hoe dingen voelen.

Er kunnen ook verjaardagsfeestjes gevierd worden in Het Reispaleis. Er worden dan speciale dingen georganiseerd voor zo'n groepje. Loopt dat een beetje?
Ja, het is wel tot oktober volgeboekt. In de zomervakantie doen we het niet, omdat het dan normaal al erg druk is, maar er is erg veel vraag naar.

Wie zijn precies Helen uit Suriname, Sietske uit Nederland en Aicha uit Turkije, en alle andere kinderen over wie het Reispaleis gaat? Je kunt hun kamers, fotoboeken en spulletjes zien, maar wie zijn ze?
Ze staan eigenlijk voor een heel grote groep kinderen die in die landen wonen, maar om het gewoon over 'kinderen uit dat land' te hebben klinkt zo afstandelijk.

Hoe komen jullie aan alle voorwerpen die overal te vinden zijn?
We hebben soms zelf gereisd, en soms aan mensen gevraagd om ze mee te nemen. Een aantal dingen is ook best hier te koop, in bijvoorbeeld Turkse en Marokkaanse winkels, maar voor het meeste moet je echt naar het buitenland.

Kinderen worden ook uitgenodigd om van hun vakantieadres zelf een kaartje te sturen naar Ben Onderweg, naar wie het Ben Onderwegplein is vernoemd. Doen ze dat ook?
Ja, niet heel erg vaak, maar ze doen het wel. Nu is het natuurlijk weer zomervakantie, dus verwachten we wel wat meer.

(Dus, lezers, je weet wat je te doen staat!)

Worden kinderen die het museum bezoeken wel eens vervelend - dingen kapot maken of zoiets?
Toevallig ligt er hier een zak chips uit de Indonesische wereld die kapot is gemaakt. Hij komt uit het eethuisje, daar was iets losgehaald en ze hebben hem dus opengemaakt. Alleen ze hebben dan de pech dat ze een jaar oud zijn en niet te eten zijn. Maar dit gebeurt heel weinig, de kinderen hebben het te druk om vervelend te worden.

Nederlandse kinderen zien hier andere culturen, maar herkennen kinderen die zelf die cultuur hebben er ook iets in?
Ja, ze herkennen veel en vinden het ook heel leuk, omdat ze er spontaan over kunnen gaan vertellen. We horen heel vaak dingen als 'Hee, dat heb ik ook' of 'Dat kun je daar en daar krijgen'. Vooral schoolgroepen die hier een spel kunnen doen vertellen vaak dingen aan elkaar over hun cultuur, en dat is wat we eigenlijk wilden bereiken. Soms krijgen mensen zelfs heimwee van de herkenning van een geur.

Je ziet het, dit is absoluut geen oervervelende, doodse tentoonstelling, maar gewoon een leuke en stiekem toch leerzame plek om je vrije middag door te brengen zonder dat er steeds iemand sist: 'Afblijven, dat is al heel oud hoor!'
Het Reispaleis is er nog tot de zomer van 1998, dus jullie hebben nog tijd genoeg om eens langs te gaan!

Sylvie

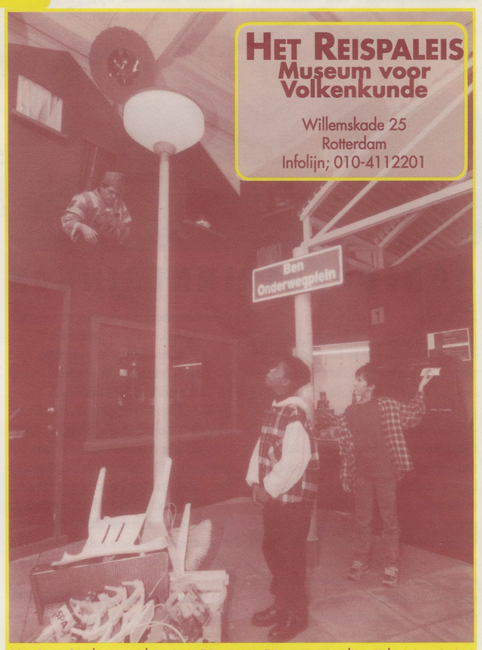

Het Ben Onderwegplein met Directeur Dingemans die uit het raampje hangt.

Veel plezier bij het kijken
Anne

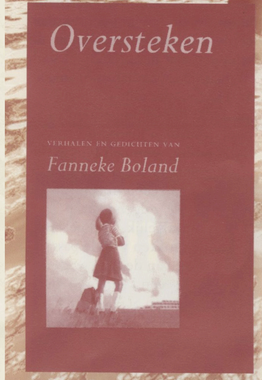

Oversteken

Jullie kennen vast het programma Willem Wever wel, aan wie je vragen kunt stellen over uiteenlopende onderwerpen, zoals *'Hoe wordt een boek gemaakt?'*. Als je ontzettend veel geluk hebt word je uitgenodigd en neemt Willem Wever je mee op stap om aan jou en de rest van Nederland te laten zien hoe, in dit geval, een boek word gemaakt.
Dit overkwam Fanneke Boland ook; zij stuurde een brief met de bovengenoemde vraag en een aantal van haar eigen verhaaltjes en gedichtjes naar de redactie van Willem Wever en werd uitgenodigd.
Allereerst ging Fanneke samen met Willem Wever op bezoek bij de bekende schrijfster Anke de Vries om te vragen hoe iemand aan de ideeën voor een boek komt en om een paar tips te krijgen voor het schrijven. Na het bezoek aan Anke de Vries gingen ze samen naar een uitgeverij om met de uitgever te praten over de verdere uitwerking van het manuscript en voor een verrassing voor Fanneke, maar wat Fanneke niet wist was dat er een boekje gemaakt zou worden van verhalen en gedichten die zij had ingestuurd, haar eigen debuut. Wat een verrassing!
Het werden een paar lange en spannende dagen voor Fanneke om te zien hoe haar eigen boek gemaakt werd. Van de uitgeverij naar de illustrator, van daar naar weer terug naar de uitgever, dan de lithograaf, de drukker en de binder.
Ja, er komt veel meer bij kijken dan je denkt, maar als het boek eenmaal af is, is het natuurlijk groot feest. Het leuke van het programma dat op 7 oktober 1996 wordt uitgezonden, is dat de uitgeverij die het boekje heeft uitgegeven en waar het programma dus om draait Lemniscaat is! Eindelijk voor al onze enthousiaste Lemniscaat-lezers de kans om te zien hoe het er bij Lemniscaat aan toe gaat.

fragment uit *Memo zwijgt* van Anke de Vries

Mohammed schrikt wakker en gaat rechtop in bed zitten. Er wordt gebeld; drie keer achter elkaar. Dan hoort hij de snelle voetstappen van zijn moeder.
'Memo? Hoor je dat?' fluistert ze angstig. 'Wie kan dat zijn? Het is midden in de nacht!'
Mohammed kruipt vlug uit bed. Opnieuw wordt er gebeld, lang en hard.
'Ik mag niet opendoen. Je vader is naar zijn werk, hij heeft nachtdienst.' Haar stem trilt.
Zin wordt ook wakker en begint te huilen.
'Stil maar, liefje,' sust haar moeder en tilt haar uit bed. Mohammed rent naar de woonkamer.
'Niet opendoen!' roept zijn moeder.
In de kamer is het donker. De gordijnen zitten niet helemaal dicht. Hij loopt naar het raam en ziet door de kier de schaars verlichte straat. Opeens hoort hij het geronk van een auto, dat steeds sterker wordt.
Dan deinst hij verschrikt terug. Voor het raam verschijnen een paar benen. Ze staan stil. Iemand bukt zich en gluurt naar binnen. Mohammed hapt naar adem, hij herkent de man. Het is Kemal!
'Doe open, snel!' smeekt hij.
Mohammed wil zich omdraaien en naar de voordeur rennen, maar op hetzelfde ogenblik stopt er een auto, waaruit twee mannen springen. Een van de mannen heeft een pistool in zijn hand! Hij richt het op Kemal, die eerst in elkaar duikt, dan een sprong neemt en zich boven op de aanvaller stort. Er gaat een schot af: een kort, droog geluid. De aanvaller wankelt en zakt in elkaar, vlak voor het raam. Mohammed schrikt zo vreselijk dat hij achteruit springt en met bonzend hart afwacht. Toch kan hij het niet laten opnieuw naar buiten te kijken.
De andere man vlucht de auto in en rijdt weg; de banden gieren. Mohammed ziet Kemal, die vol ontzetting naar de getroffen man staart, dan paniekerig om zich heen kijkt.
Hij rent naar de voordeur om hem binnen te laten, maar als hij opendoet ziet hij nog net hoe Kemal een rond deksel in de straat optilt, en zich naar beneden laat zakken...
Opeens is er lawaai van alle kanten. Mohammed doet vlug de deur weer dicht en haast zich terug naar de kamer.
'Waar bleef je nou?' fluistert zijn moeder angstig. Ze heeft Zin op haar arm. 'Niet voor het raam gaan staan!'
Ze trekt de gordijnen stijf dicht en brengt Zin weer naar de slaapkamer. Mohammed sluipt in het donker terug naar het raam en gluurt door een kiertje naar buiten. Het duurt niet lang of er verschijnt een ambulance. De gewonde wordt op een brancard gelegd en weggevoerd.
Opnieuw wordt er aangebeld: lang en nadrukkelijk deze keer. Mohammed houdt zijn adem in.
'Niet opendoen,' fluistert zijn moeder in het donker. 'O, was je vader er maar...'
Weer gaat de bel. Er wordt zelfs op de deur gebonsd, maar ze blijven roerloos staan en doen niet open. Eindelijk houdt de herrie op en wordt het weer rustig in de straat.

Mohammed zoekt zijn bed weer op. Hij is veel te opgewonden om te gaan slapen; zijn gezicht gloeit alsof hij koorts heeft. Kemal werd achtervolgd door twee mannen. De man met het pistool is vast die Zwart, voor wie Kemal werkte, en die ook zijn vader heeft aangevallen. Hij wilde op Kemal schieten, en toen Kemal probeerde zich te verdedigen en hem het pistool wilde afpakken, ging het af. Zwart viel. Zou hij dood zijn? De andere man vluchtte in de auto en Kemal verdween onder een deksel in de grond.
Mohammed draait en draait. Hij doet die nacht geen oog dicht. Pas tegen de ochtend dommelt hij in.

Meisjes... HELEMAAL ANDERS

Meisjes. Lang haar, lippenstift & korte jurkjes. Tegen dat laatste heb ik niet echt bezwaar en lange haren vind ik ook wel wat hebben. Vooral als ze blond zijn. Die wapperen zo mooi in de wind.
Dat vrouwen het leuk vinden om hun lippen knalrood te verven, heb ik nooit zo begrepen. Maar ik begrijp wel meer niet van vrouwen en meisjes. Waarom ze op van die belachelijk hoge hakken lopen bijvoorbeeld. Gezellig, om je voeten zo te martelen. En waarom hebben vrouwen altijd van die tasjes bij zich waar alleen maar rotzooi in zit ? Waarom rijden vrouwen auto, terwijl ze een gevaar op de weg zijn ? Vrouwen in het verkeer, dat kun je gewoon niet maken. Ze rijden te langzaam, slingeren aan 1 stuk door en kunnen nog geen verkeersdrempel van een zebrapad onderscheiden.
Nog zoiets, vrouwen en kinderen. Alles wat klein is en huilt vinden ze lief. Een baby van 3 weken die om het uur een luier volpoept is schattig en een peuter van 2 die de hond aan z'n staart trekt is een lief jochie.
En neem nu de kleding van de girls. Klerenkasten puilen uit met broeken in alle kleuren van de regenboog en truitjes in alle soorten en maten en nog weten ze niet wat ze aan moeten trekken. Uren voor de spiegel staan ze, te bedenken of ze nu rode of donkerrode sokken aan moeten trekken.
Meisjes onder elkaar, dat is ook zo eng. Het ene moment zwijmelen ze allemaal over Marc Overmars, het volgende moment krabben ze elkaar de ogen uit. Meisjes gunnen elkaar namelijk nogal weinig. Bovendien zijn ze ook een beetje heel erg snel jaloers.
Muzieksmaak hebben ze ook al niet, het vrouwenvolk. Voor zover je TakeThatgejengel en BackStreetBoysongein tenminste muziek kunt noemen.
Het is wel duidelijk: Meisjes en vrouwen zijn een beetje raar en een beetje vreemd. Je wenkbrauwen kleuren en met ringen door je oor lopen is natuurlijk niet helemaal normaal. Maar toch zijn meisjes ook wel lief. Vooral in de zomer, als hun haren glinsteren in de zon en hun bruine benen mooi onder hun rokje uitkomen. Dan vind ik ze best wel leuk, die meisjes.

Joost van Kleef

Kom op meiden, wie schrijft er een antwoord op het artikel van Joost? Of zijn jullie het er mee eens? [de red].

fragment uit *Bloedgeld* van Simone van der Vlught

Ze varen langs de kust van Spanje. Het is begin juni en het wordt iedere dag warmer. Op de Canarische Eilanden wordt vers water ingenomen en dan zeilen ze over een flink stuk open zee in de richting van de Kaapverdische Eilanden.
Reinout hangt in het want met een maat van zijn bak, Samuel Valckenier, en met Jacob. Vanwege de warmte hebben ze alleen hun hozen aan. Reinout ademt diep de zilte zeelucht in.
'Spijt?' informeert Jacob.
'Waarvan?' vraagt Reinout.
'Dat je aangemonsterd hebt,' antwoordt Jacob.
'Och,' zegt Reinout. 'Of je nou door de één of door de ander wordt opgejaagd en uitgebuit...'
'Hier kun je ten minste nog doen alsof je vrij bent,' zegt Jacob. Hij zit op de ra en spreidt zijn armen. 'Kijk eens wat een ruimte! Wel wat anders dan de binnenplaats van het rasphuis!'
'Hou je vast,' waarschuwt Samuel.
Haastig pakt Jacob de ra beet.
'Waarvoor zat jij daar eigenlijk?' vraagt Reinout.
'Oplichting. Ik heb een paar keer gegeten in een herberg en smeerde 'm zodra ik m'n nap leeg had. Dat ging een poosje goed, maar op een gegeven moment stonden de schout en zijn rakkers me buiten al op te wachten.' Hij maakt een berustend gebaar. 'En jij?'
Reinout staart over de rustige blauwe zee.
'Dat is een lang verhaal,' zegt hij ten slotte. 'Mijn vader voer ook bij de V.O.C.; uit pure noodzaak, want hij was geen zeeman. Hij heeft het toch heel wat jaartjes volgehouden, maar uiteindelijk kregen we bericht dat hij op weg naar Java gestorven was en een zeemansbegrafenis had gekregen. Mijn moeder was zwanger toen ze dat hoorde en volgens mij kwam het kind daardoor veel te vroeg. Ik was toen een jaar of veertien en ik weet nog dat ik mijn benen uit mijn lijf heb gelopen om een vroedvrouw te halen. Maar het kind, een jongetje, heeft het niet gered en mijn moeder is nooit meer de oude geworden. De Compagnie heeft wel een regeling voor weduwen van zeelui, maar we hadden het gewoon doodarm. Ik verdiende wat bij als sjouwer op de Peperwerf, maar ach, wat levert dat nou helemaal op. Veel te weinig voor een heel gezin. Dus ging ik inbreken.'
Samuel en Jacob knikken, alsof het een logische stap is van sjouwen op de Peperwerf naar inbreken.
'En je werd gepakt,' neemt Jacob aan.
'Ja. Ik was zestien toen ik in het rasphuis belandde. En ik zat er nauwelijks een half jaar toen mijn moeder en m'n twee zusjes aan de pokken stierven. Kunnen we het nu over iets anders hebben?' Reinouts stem klinkt bitter.
'Ja, natuurlijk,' zegt Samuel, maar het blijft lange tijd stil. Ze zitten op de ra en luisteren naar de golven die breken tegen de boeg, naar het gekrijs van de meeuwen en het geschreeuw van Jaeger onder hen. Ze zitten hoog genoeg om te doen alsof ze aan het werk zijn en hem niet horen.
'Mijn vader was schoenmaker,' zegt Samuel opeens, alsof hij het gevoel heeft dat hij zijn vrienden zijn verhaal nog schuldig is. 'Hij hoopte dat ik het bedrijf zou voortzetten, maar ik zwierf liever in de haven rond dan dat ik in die stoffige werkplaats zat. Ik wilde naar zee! We hadden er voortdurend ruzie over. Ten slotte gaf hij toe. Hij zal het nu wel bij mijn broer proberen.'
'Het is wel begrijpelijk dat je vader een opvolger wil,' vindt Reinout.
'Ja, maar niet mij!' Samuel gooit lachend zijn hoofd in zijn nek, zodat de wind aan zijn rode haren rukt. 'Geef mij dit maar, zo hoog boven de golven. Niets dan wind en wolken om je heen. Varen is fantastisch!'
'Ach ja, als je het beroerde eten wegdenkt,' zegt Reinout.
'Als je Ouwe Sam moet geloven krijgen we nu nog een koningsmaal. Wacht maar tot we de linie gepasseerd zijn, zei hij,' merkt Jacob op.
'Man, die ouwe zit altijd te zeuren! Ik hoop niet dat ik zó oud wordt,' zegt Samuel minachtend.

Eind juni naderen ze de Kaapverdische Eilanden. Reinout kijkt uit over de zee.
'Hoe weten ze dat daar de Kaapverdische Eilanden liggen?' vraagt hij zich af. 'Ik zie niets!'
'Geen idee,' zegt Jacob. 'Ik vind het toch al een wonder dat ze precies weten welke kant ze op moeten varen.'
'Daar heb je navigatie-instrumenten voor, sufferd,' klinkt de stem van Jan Wasmoet achter hen. Hij staat naast opperstuurman Jurriaens en trekt een verwaand gezicht. 'Octanten, kompassen, armilla's, graadmeters.'
'Lijkt me geweldig om daarmee te kunnen werken,' zegt Reinout. 'Dat zou ik ook wel willen leren.'
'We hebben genoeg stuurmansleerlingen aan boord. Pelgrom kan geen jongens meer gebruiken,' zegt de opperstuurman. Maar Reinout laat het er niet bij zitten. Iedere keer als de kadetten om Pelgrom, de tweede stuurman, heen staan zorgt hij ervoor in de buurt te zijn. Hij splijt en knoopt touwen, hij schrobt eindeloos hetzelfde stukje dek, hij naait zijn gescheurde hoze en intussen zet hij zijn oren wijd open en kijkt geïnteresseerd toe.
Adriaen Pelgrom heeft het wel door. Hij waardeert Reinouts leergierigheid en in zijn vrije tijd vertelt hij hem wat meer over het gebruik van globes, uurglazen, schietloden en kompasdozen. Door hem leert Reinout de wereld van Joan en Cornelis Blaeu kennen.
'De beste kaartenmakers die we ooit gekend hebben, op hun vader na,' zegt Pelgrom.
Ze zitten in Pelgroms hut, waar het naar zure wijn en in leer ingebonden atlassen ruikt.
'Ken je hun winkel niet? Ze zaten eerst op het Damrak, bij de Oude Brug, maar ze zijn verhuisd naar de Bloemgracht in de Jordaan. Ik ken de familie heel goed. Toen ik dertig werd kreeg ik deze wereldatlas van hen. Mooi hè? Een kostbaar geschenk. Ik ben er heel zuinig op.' Pelgrom streelt liefdevol over de leren band.
'Prachtig,' geeft Reinout toe.
'Je moet er beslist eens gaan kijken als we weer in Amsterdam zijn. Zeg maar dat ik je gestuurd heb, dan betaal je vast wat minder als je iets wilt kopen,' raadt Pelgrom aan. 'Maar kom, ik zou je uitleggen hoe je kaart moet lezen. Kijk, op deze kaart staan niet alleen alle lengte- en breedtegraden, maar ook vaardiepten en klippen.'

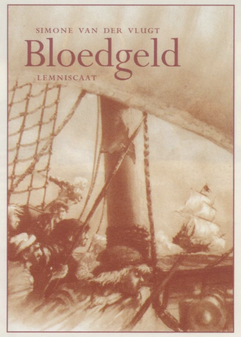

Op een warme middag, als Reinout uit het want naar beneden klimt, waait de wind gepreksflarden van de opperstuurman en de schipper naar hem toe.
'Ik begrijp niet waarom u straks St. Helena niet wilt aandoen,' klinkt de ongeduldige stem van opperstuurman Jurriaens.
'Niet nodig,' wimpelt Ruygveen af. 'We nemen water in bij Kaap de Hoop en zeilen in één ruk door naar de volgende kaap.'
'Dat is onmogelijk. Om gebruik te kunnen maken van de passaat moeten we van de kust wegzeilen en het is een kleine moeite om dan meteen St. Helena aan te doen,' zegt Jurriaens ijzig.
'Mag ik u erop wijzen dat ik hier de leiding heb?' wijst de schipper hem terecht. 'We liggen mooi op schema en ik wil niet onnodig tijd verliezen. Zeg tegen de bottelier dat hij wat zuiniger omspringt met het water.'
'Het is erg warm,' zegt Jurriaens kortaf. 'We zullen steeds meer water nodig hebben.'
'Dan zullen we nóg zuiniger aan moeten doen,' zegt de schipper. Hij draait zich om en verlaat het verdek.
Als ook Jurriaens zich omdraait en wegloopt, ziet Reinout nog net hoe zijn gezicht vertrokken is van woede.

Beviel het fragment? De rest kun je lezen in *Bloedgeld,* nu te koop in de boekhandel met korting (zie de bonnenbijlage).

STER!

Een hoofdrol spelen in een speelfilm, een echte beroemde ster worden, wie droomt daar nu niet van? Voor de zeventienjarige Stella gaat die droom op. In het boek *Ster!*, geschreven door Veronica Hazelhoff, krijgt zij totaal onverwacht een hoofdrol in de speelfilm *Nachtschade*. De film wordt een succes en Stella wordt beroemd. Duizenden jongens zijn verliefd op Stella en half Nederland doet een moord voor haar handtekening. Stella vindt het allemaal wel leuk & aardig, die belangstelling, maar haar zusje (Leen) en vooral het vriendje van Stella (Remco) zijn er heel wat minder blij mee. Logisch, als heel mannelijk Nederland kwijlt op mijn vriendinnetje, zou ik ook niet staan te juichen.
Wees echter gerust, het boek loopt nog tamelijk goed af. Remco wordt gewoon verliefd op het zusje van Stella en Stella en Leen maken het weer goed met elkaar. Ondanks de belachelijke namen van de hoofdpersonen van het boek en het bouquetreekseinde, is *Ster!* best de moeite van 't lezen waard. Vooral omdat nu 'ns de minder gezellige zijde van het beroemd zijn wordt belicht.

Joost van Kleef

Wonderkinderen

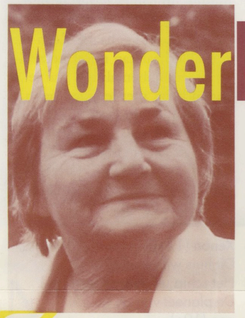

THEA BECKMAN

Zodra je iets doet wat anderen niet doen of nooit zouden doen maak je het te bont. Iedereen moet precies zijn als iedereen.
Ziezo, de hele samenvatting van het boek in (even tellen)…
23 woorden. Of toch niet?
Problemen kun je niet oplossen met woede, geweld en geschreeuw. Dat verwachten veel mensen wel, maar het is fout. Een probleem moet je gewoon te lijf gaan alsof het een ingekleede som is. Alle feiten op een rijtje zetten en dan diep nadenken. Dan vind je de oplossing vanzelf.
49 magische woorden die Tom doen inzien dat hij die domme 'volwassen wereld' anders moet aanpakken. Ze zouden nog wel eens schrikken van dat 'kleine kind', zoals ze hem maar bleven zien.
En toen, in een flits, wist hij het! Het was bijna net zo iets als doodgaan, maar hij zou de gevolgen van zijn actie kunnen zien. En er kwam geen geweld aan te pas. Pa zou geen rekeningen hoeven te betalen. Niemand zou er door geschaad worden, maar het zou effect hebben, daarvan was hij overtuigd. 56 woorden, de oplossing van zijn probleem.
Welke oplossing? Nee, zeg ik niet. Zelf lezen. Welk probleem dan, bij elke oplossing hoort toch een probleem, niet? Ja, zal ik maar vertellen. Toch ook zelf lezen.
Zo kwamen de beide wonderkindertjes, nog geen acht jaar oud, in de vierde klas en ze vonden het heerlijk. Van het leeftijdsverschil met hun klasgenoten trokken ze zich weinig aan. Ze speelden met elkaar, werkten samen aan projecten, voerden bij kringgesprekken het hoogste woord, probeerden voortdurend elkaar te overtroeven, want noch Wijntje, noch Tom kon verdragen dat de ander knapper werd.
En plots zit die lagere school erop. Hun keuze is zo klaar als een klontje, natuurlijk! Allebei naar het atheneum. Maar Toms vader steekt daar een stokje voor.
Zijn werk, dat vindt-ie het mooiste wat er bestaat en dus moet ik dat ook vinden. Hij snapt niet dat ik er niets om geef.
En nu, op naar de boekhandel of de bibliotheek, neem het boek uit de rekken, lees het van links naar rechts, van rechts naar links, van boven naar onder en desnoods van onder naar boven, en vertel dan je vrienden dat je een fantastisch boek gelezen hebt!

Thea Beckman, *Wonderkinderen*,
Uitgeverij Lemniscaat

De laatste jongen

De laatste jongen is een boek dat handelt over een merkwaardig gezin. Adam is de laatste jongen sinds zijn vader is gestorven. Hij woont met zijn moeder en zijn tantes in een groot, oud huis dat eigendom was van Groot (zijn grootmoeder).
Met de tantes kan Adam wel goed overweg, maar er is één tante die hij niet luchten kan. Dat is tante Gertrude, alias De Adder. Zij heeft de kamer van Groot ingenomen en ze neust altijd in zijn schuilplaats. Daar wil ze een tafeltje van Groot uit halen om in haar kamer (die van Groot!) te zetten. Wat er daarna allemaal gebeurt moet je zelf maar lezen.
Dit boek over een knotsgekke familie is zeker een aanrader.
Martha Heesen, *De laatste jongen*,
Uitgeverij Querido, 125 p.

MIJN BROER EN IK?

Velen van jullie zullen wel een broer of zus hebben, met wie je huilt, lacht, ruzie hebt en vecht wie het eerst de Lemniscaatkrant mag lezen, natuurlijk. Maar kun je je voorstellen dat je verliefd wordt op je broer of zus en, om het nog moeilijker te maken, dat die gevoelens wederzijds zijn?
Dat is de situatie in het boek *Mijn broer en ik*, waarin het meisje vertelt dat ze verliefd op haar broer is geworden. Ondertussen heeft ze ook nog een vriendje, die ze eigenlijk maar een sukkel vindt, maar gebruikt als dekmantel voor haar verboden liefde. Maar langzaam aan begint ze te merken dat haar broer ook speciale gevoelens voor haar koestert. Dan begint er langzaam een geheime relatie op te bloeien, die steeds intiemer wordt. De relatie wordt soms afgebroken uit pure wanhoop, maar de jaloezie bij de andere relaties drijft hen weer naar elkaar toe.
De angst voor de ontdekking door hun alleenstaande moeder wordt werkelijkheid als ze op vakantie gaan: wanneer ze in de duinen de liefde bedrijven en een vrouw hen ziet. Deze bericht het geziene geschrokken aan hun moeder. Maar wat er dan gebeurt… dat moet je zelf maar lezen!

Vellah

KUS ME

Heb je zin om een goed boek te lezen?
Heb je zin om een ontroerend boek te lezen?
Heb je zin om een geheimzinnig boek te lezen?
Heb je zin om een novelle te lezen?
Dan... ben jij de geschikte persoon om *Kus Me* van Bart Moeyaert onder de loep te nemen!
Kus Me is een boek dat zich afspeelt op een mooie zomeravond aan een meer. Lena is eigenlijk de hoofdfiguur in dit verhaal en zij speelt samen met De Valse Blonde, Marrit en Bernd het Geheimenspel.
De Valse Blonde vertelt haar geheim echter niet en Lena heeft een rare ontmoeting als geheim, zodat deze twee dingen een groot deel van het verhaal vormen. Hoe het precies in elkaar zit moet je zelf ontdekken.
Een aanrader!?

Bart Moeyaert, *Kus Me*,
Uitgeverij Altiora Averbode, 79 p.

WIE BEN IK

Als ik in de zon lig, ben ik zwart
als ik kwaad ben, ben ik zwart
als ik ziek ben, ben ik zwart
als ik het koud heb, ben ik zwart
als ik het warm heb, ben ik zwart
als ik dood ben, ben ik zwart

Als jij in de zon ligt, ben je bruin
als jij kwaad bent, ben je rood
als jij ziek bent, ben je geel
als jij het koud hebt, ben je blauw
als jij het warm hebt, ben je rood
als jij dood bent, ben je wit

En dan noemen ze *mij* een kleurling.

Marjolein Sterk

OEBOENTOE

Hoe zou jij je voelen als je ouders je afraden om naar een van de eerste gemengde scholen te gaan, als één van de enkele zwarten in een voor de rest blanke school, als je door blanken steeds met de vinger wordt nagewezen, als je moet verhuizen omdat blanken plots beslissen in jouw huis te gaan wonen, als je in de gevangenis terechtkomt omdat je door een blanke wijk stapte?
Maar er is hoop. Met het oog op de komende presidentsverkiezingen is er verbetering in zicht, mogelijk zelfs het einde van de apartheid. Voor één keer zit het de bruinmensche en de zwartmensche mee. F.W. De Klerk, voorstander van de afschaffing van de apartheid, behaalt meer stemmen dan iemand ooit had durven denken of hopen.
Zuid-Afrika, 1992. Tussen dit alles speelt het verhaal *Oeboentoe* van Katrien Seynave zich af.
Matti, een zestienjarige bruinmens (Katrien Seynave gebruikt vaak Zuidafrikaanse woorden in haar boek), wil zijn steentje bijdragen aan een gemeenschap waar blank, bruin en zwart gelijk zijn en gaat daarom naar een van de eerste gemengde scholen. Of beter gezegd: dat is hij van plan. Matti's ouders dreigen immers een spaak in het wiel te steken. Bij hen worden oude wonden weer opengereten en wanneer moeder haar levensverhaal verteld heeft, begrijpt Matti hun reactie. Toch is hij niet te stuiten en besluit hij naar die open school te gaan, waar hij verrassend goed begrepen wordt. Immers, zoals in de verklarende woordenlijst te lezen staat bij 'open school', een school wordt enkel een open school als 90 procent van de ouders toestemt. Samen met Matti beleef je ook van heel nabij de naderende presidentsverkiezingen. Een must voor iedereen die wil weten wat er écht in de wereld gebeurt...

Katrien Seynave, *Oeboentoe*

Ben Segers

Door, in de stad der steden,
heb ik het gehoord.
Er werd gezocht beleden,
ik vond het het mooiste
wat mij ooit ter ore was gekomen,
die gezongen gebeden.
En juist daar,
met het schitterende houtenjwerk,
glas in lood, in alerlei kleuren en vormen.
Door op 'ie de la cité, in de kerk.
Het brocht me in hogere sferen,
het legde vocht in mijn ogen,
niets kon mij toen nog bezeren,
ik wilde blijven, het had niet gemogen.
Het waren schoorse minuten,
van intense harmonie en geluk,
voordi van rust en genieten,
even van alles vandaan.
Helaas, ik moest het achter me laten.
Lopend over het pad,
omringd door gezang en koorsen,
ben ik gegaan.
Buiten werd ik gedesillusioneerd,
ik stond weer in de realiteit,
tussen de mensen.
Ik had nog even willen zweven,
al dat geluk wat langer beleven,
maar ik had niets te wensen.
Een gedachte maakte
dat ik weer een beetje tot rust kwam,
namelijk: dat het niet de laatste keer was
dat ik zoiets mee zou maken,
om kwart voor zes op een vrijdag,
in de Notre-Dame.

Irene de Waal

EDDY C. BERTIN

Aangenaam ANDERS

Waarom denkt u dat wij u hebben gekozen nu het thema van de krant 'anders zijn' is?
Volgens mij veronderstellen jullie dat 'schrijven' op zichzelf iemand anders maakt dan iemand die een gewoon beroep heeft of dat 'griezelverhalen' mij anders maken dan een ander schrijver.

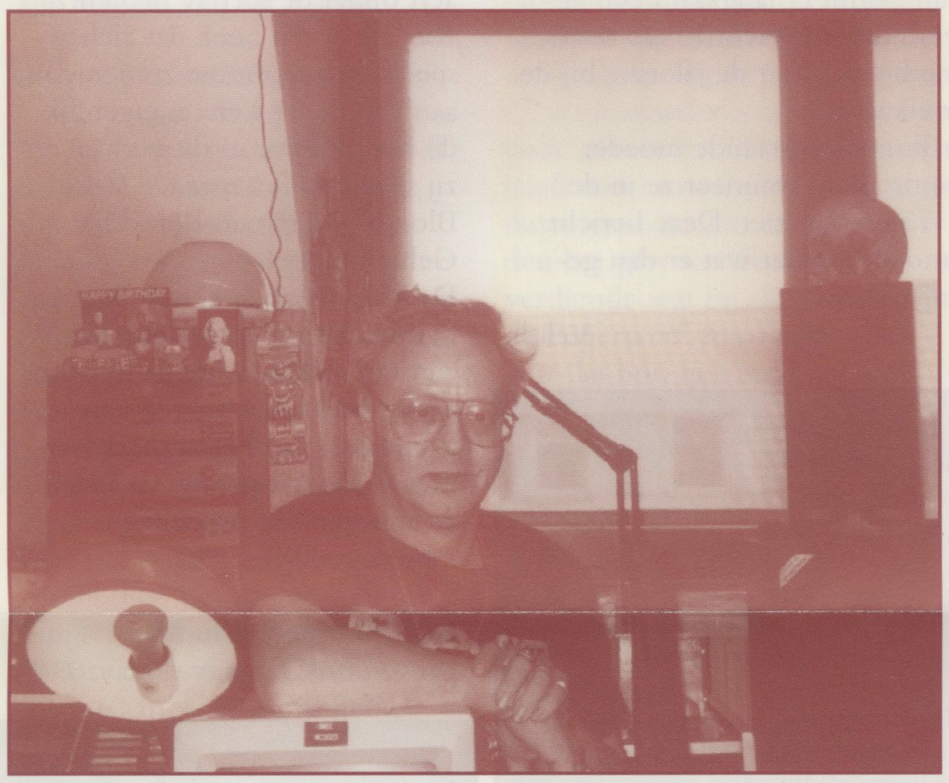

Eerder het laatste.
Ik zie daar echt geen verschil in. Het is gewoon een heel andere thematiek. Maar in mijn verhalen zitten ook heel wat gewone, alledaagse thema's verwerkt. Ik zie mezelf dus helemaal niet als een 'andere' schrijver. Ik schrijf enkel.

Zou u ons een definitie van 'anders zijn' kunnen geven?
Nee, eerlijk gezegd niet, omdat jullie vertrekken vanuit het standpunt dat ik anders ben dan anderen, en zo zie ik mezelf helemaal niet. Want ik heb niet alleen griezelverhalen geschreven, maar ook romances, westerns en detectives. Anders zijn is eigenlijk een erg subjectief idee. Voor mij is anders zijn iemand die een volledig verkeerde blik heeft op de wereld. Ik bedoel: je kunt een andere huidskleur hebben, je kunt een andere godsdienst hebben, maar dat maakt je niet anders dan een ander mens.

Wie is er minstens even anders dan u bent?
Wel, eigenlijk kun je zeggen dat elke andere schrijver minstens even anders is dan elke andere schrijver. Elke schrijver heeft zijn eigen hebbelijkheden, zijn eigen onhebbelijkheden, zijn eigen manier van schrijven, zijn eigen genre, zijn eigen manier van publiceren. Maar ik ken schrijvers die leven van de publiciteit, die meer megafiguren zijn dan schrijver. Er zijn andere schrijvers die heel teruggetrokken leven, die zelfs alle interviews weigeren, die nooit iets willen lezen over zichzelf, die nooit eens op radio of televisie willen komen. Dat zijn dan anderen, de eenzaten. En sommigen zijn dan weer literaire duizendpoten, mensen die alles al eens geprobeerd hebben, die al hun grenzen aftasten.

U heeft ooit eens gezegd dat kinderen de grootste, lieflijkste monsters aller tijden zijn?
Ik wil jullie niet beledigen, maar dat hoort er nu eenmaal bij: kinderen zijn monsters! Een pasgeboren kind is een ongeconditioneerd, primitief monster. Het is het meest egoïstische wezen dat er bestaat. Een kind leeft enkel voor zijn eigen noden, kent de maatschappij nog niet, het denkt dat het honger heeft, het begint te bleiten en blijft schreeuwen tot het eten krijgt. Geleidelijk wordt het kind ouder. Het wordt geconditioneerd door de maatschappij en door zijn ouders, door het onderwijs en door contact met andere kleine kinderen en plots beseft dat kind dat er nog andere kleine monsters zijn zoals hij, die denken dat zijzelf het belangrijkste zijn. Dat is opvoeding.

Als ik iemand over Eddy C. Bertin hoor vertellen, dan zegt die altijd van: O, dat is die man met die acht ringen. Heeft u daar een emotionele band mee of zo?
Elke ring heeft zijn eigen geschiedenis. Ik heb er enkele aan en in die lade ligt er ook nog een hele verzameling. Ik breng meestal een ring mee van een plaats waar ik geweest ben.
Deze komt uit Egypte. Er is de scarabee op afgebeeld, een dodenkever.
Deze komt uit een winkel in Londen, gespecialiseerd in ringen en juwelen voor heavy metal groepen en voor groepen die zingen over satanisme en duivelsaanbidding.
En dit is een ring die het derde oog voorstelt. Dat derde oog is volgens de oude wijzen verborgen in het voorhoofd. Als we dat derde oog gebruiken, zien we met onze geest en kunnen we waarheid en leugen onderscheiden.
Dit is een ring in de vorm van een spin omdat ikzelf een grondige hekel heb aan spinnen. Leuke diertjes, maar niet om over m'n hand te laten lopen.
Die komt van Indonesië en deze van India. Die komt van een vriend die daarna zelfmoord gepleegd heeft, dus daar heb ik wel een hele emotionele band mee.
Deze komt uit een winkel in Engeland waar je magische artikelen kunt kopen; en dan mijn trouwring, die heeft natuurlijk iedereen aan.
Deze komt uit Griekenland, ik vond die gewoon heel erg mooi. En om diezelfde reden draag ik ook kettingen en oorbellen. Ik vind dat gewoon mooi.

Wat is er anders bij het schrijven van een kinderboek dan bij een boek voor volwassenen?
Het taalgebruik en de stijl om te beginnen. Voor kinderen werk ik in een veel compacter schema, ben ik gebonden aan eenvoudige woorden, schrijf ik kortere zinnen, gebruik ik minder symbolen en dergelijke. Kinderen hebben minder leesgeduld dan volwassenen. Ik moet dadelijk met actie beginnen, de drie eerste hoofdstukken samenvatten tot een. Ook de thematiek, de lengte van het boek, de portie geweld mag niet overdreven zijn. *In Metro van de angst* heeft het hoofdpersonage op het einde te maken met een afschuwelijke grote bende monsters. In mijn versie rukte er een leger op. Het werd een mini-oorlog. Alleen zo konden die monsters tegengehouden worden. Maar wat zegt mijn uitgever? Te veel geweld. Dus schrijf ik een nieuwe versie waarin de monsters in de metro zitten en plots ontploft die metro en ze zijn allemaal dood. Ik heb al enkele brieven gekregen waarin stond: Goed boek, maar het slot vond ik maar flauw. Wel, ik ook.

Houdt u zich bezig met zwarte magie?
Nooit! Ik heb daar een heel enge ervaring mee. Toen ik zes of zeven jaar was, hadden we in Gent een zolder waar ik doodsbang van was, zelfs op klaarlichte dag. Het was alsof ik voelde dat daar iets boosaardigs was. Op een nacht heb ik van die zolder iets naar beneden zien lopen. Ik heb daar tot mijn dertiende nachtmerries van overgehouden. En jaren later heb ik ontdekt dat mijn ouders zich in die tijd bezighielden met spiritisme, het oproepen van geesten. Ze kregen er boodschappen door die hen zó bang maakten dat ze ermee gestopt zijn. Ik vind dus dat je daar best van af blijft. Spelen met krachten die je onvoldoende kent is spelen met vuur en als je dat doet dan weet je nooit waar de gevolgen je heen zullen leiden. En er is zo veel over geschreven! Zelfs als er 99 procent niet van waar is, dan kan dat ene procentje toch nog waar zijn!
Op mijn manier geloof ik ergens wel in andere krachten, in een andere wereld. Maar ik laat dat over aan mensen die ik voldoende ervaren acht en er hun geestesbranding voor over hebben. Voor mij blijft het een literair spelletje.

Zijn griezelboeken wel echt goed voor kinderen?
Ik denk van wel. Ze waren goed voor mij. Waarom zouden ze niet goed voor mijn lezers zijn? Natuurlijk heb je daar twee volledig tegenstrijdige kanten. Ik herinner mij dat er in de jaren vijftig *'Griezel comics'* waren, stripverhalen die heel bloederig waren. En op een dag verbood men die stripverhalen omdat de een of andere psychiater beweerde dat die aan de basis lagen van het vandalisme. Die stripverhalen zouden van kinderen moordenaars maken. Tien jaar later heeft diezelfde idioot zijn mening volledig herzien. Hij zei: *'Ik had het mis. Het is de televisie. Televisie zorgt voor vandalisme en misdaad.'* Nu is hij daarvan weer teruggekomen en zo zie je maar dat er nog altijd mensen zijn die griezelverhalen niet geschikt vinden voor kinderen. Ik vind griezelen juist goed omdat je dan je angsten kunt uitleven. Die nachtmerries, waarover ik het eerder al had, die zijn pas opgehouden toen ik griezelverhalen begon te schrijven; ik heb mijn angsten op papier gezet, ik heb ze vorm gegeven en ik heb ze uit mijn hoofd gehaald. Zo'n griezelverhaal kan nooit hetzelfde effect hebben als iets wat je gezien hebt, met je eigen ogen. Volgens mij zijn griezelverhalen goed omdat ze laten zien dat kwaad slecht is en dat het goede uiteindelijk overwint. Griezelverhalen zijn in feite sprookjes die een les vertellen.

Xenon (12+)
Dit huis wil bloed (10+)
Het schip uit de toekomst (9+)
De planeet van de gouden spinnen (10+)
Hekserij bij volle maan (10+)
Gevangen in de video (8+)
Afspraak om middernacht (10+)
Invasie van de draco's (9+)
Geef me mijn lichaam terug (10+)
Metro van de angst (10+)
De dertiende nacht (11+)
De geest van Dunwich (10+)
Het oog in de muur (8+)
De schaduwman komt je halen (9+)
Bloedrode kamers (11+)
Overal vuur (11+)

Ben en Quinten